

- 1 **Szerkesztői köszöntő**
- 2 **„Az Ige testté lett”**
Prof. Dr. Balla Péter rektor ünnepi gondolatai
- 3 **Keresztyén vezetési elvekkel – sikeresen**
*Interjú Dr. habil. Sepsi Enikővel,
a KRE Bölcsészettudományi Karának dékánjával*
- 6 **Ilyenek voltunk...**
25 éve indult el az első évfolyam Egyetemünkön
- 7 **25 éves Magyarországon az ombudsman intézménye**
*Interjú Dr. habil. Cservák Csabával,
a KRE ÁJK Alkotmányjogi Tanszékének vezetőjével*
- 8 **Japán zene a Károlin**
Bemutatjuk a KK-ON japán zenei klubot
- 10 **Egy csésze társadalmi felelősségvállalás**
Gasztroblokkunk helyszínajánlói
- 11 **5+1 tipp, hogyan legyél környezettudatos egyetemista**
Környezetvédelmi tanácsok
- 12 **Hideg napok, jó programok**
Cooltura rovatunk programajánlói
- 14 **#KREatív**
Hallgatói alkotások
- 16 **Gondoskodás robotokkal?**
Robotok a pedagógiában
- 17 **„Ez a mi szerelem-projektünk”**
Interjú a Platon Karataev károlis tagjaival
- 20 **Hallgatóként talárban**
Interjú Dr. Havasi Sára jogász doktorandusszal
- 22 **„A hiteles bíró egyben hiteles ember is”**
Interjú Dr. Czine Ágnes alkotmánybíróval
- 24 **Út ahhoz a bizonyos két betűhöz**
Doktori iskolák a Károlin
- 27 **„Eldöntöttem, hogy nem akarok meghalni”**
*Beszámoló a ráckeresztúri Kallódó Ifjúságot Mentő
Misszió Drogterápiás Otthonában tett látogatásról*
- 28 **Hitvallás a zene erejével**
Interjú Pitti Katalin Liszt Ferenc-díjas operaénekesssel
- 30 **“My experience at Károli Gáspár University has exceeded
my greatest hope of what this semester would be.”**
- 32 **Jól készítsétek útját, a Vendég már közel...**
Károlis hallgatók adventi gondolatai

Szerkesztői köszöntő

Kedves Hallgatónk!

Az első szám sikerén felbuzdulva a második Károli Magazin tovább bővült (mind témákban, mind oldalszámban). Folytatjuk az Egyetemünk vezetőivel és oktatóival készült interjúk sorát, azzal a nem titkolt céllal, hogy a Hallgatók által sokszor csak névről ismert egyetemi vezetőkről vagy tanárokról néhány személyes, eddig nem ismert információt is megtudjunk: ezúttal legnagyobb karunk dékánjával, valamint Állam- és Jogtudományi Karunk egyik neves oktatójával beszélgettünk.

Ünnepre készülünk. Egyetemünk rektora osztja meg velünk karácsonyi gondolatait, és néhány hallgató mesél arról, hogy számára mit jelent az adventi időszak.

Természetesen nem feledkezünk meg arról sem, hogy az ünnep előtt sokakra még vár egy-két lelki megpróbáltatás, hiszen kezdődik a vizsgaidőszak. A vizsgák között talán lesz egy kis idő a kikapcsolódásra is: ehhez adunk kulturális- és gasztro-ötleteket.

Ismét bemutatunk olyan hallgatókat, akik az egyetemi tanulmányok mellett valamely területen kiemelkedő teljesítményt nyújtottak: egy ismert ifjúsági zenekar tagjaként, illetve egy jogi perbeszédverseny győzteseként.

Nagyon örülünk, hogy felhívásunk eredményeként „Kreatív” rovatunkban közzé tehetünk néhány hallgatói verset, festményt és fotót. A következő számokhoz is szeretettel várjuk alkotni vágyó hallgatóink műveit!

Sikeres vizsgaidőszakot és áldott ünnepeket kívánunk minden kedves Hallgatónknak!

Horváth Miklós, marketing igazgató

Budapest, 2018. november 30.

IMPRESSZUM:

A KRE Állam- és Jogtudományi, Bölcsészettudományi, Hittudományi és Tanítóképző Főiskolai Karok hallgatóinak és munkavállalóinak lapja.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Balla Péter
Kiadó: Károli Gáspár Református Egyetem
1091 Budapest, Kálvin tér 9.

Főszerkesztő: Horváth Miklós
Lapszerkesztő: Hommer Anna
Tördelőszerkesztő: Deli-Nagy Tünde

Szerkesztőség: PR és Marketing Csoport
1091 Budapest, Kálvin tér 9.
E-mail: sajto@kre.hu

Nyomda: Premier Nyomda Kft.
1117 Budapest, Budafoki út 64.
ISSN: 2630-9491

Megjelenik 2500 példányban.
A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg, és nem küld vissza.

„Az Ige testté lett”

János evangélista nem mondja el Jézus születése körülményeit, nála nem olvasunk karácsonyi történeteket, hanem Jézus közénk érkezése üzenetét az Isten és ember közötti kapcsolat szemszögéből fogalmazza meg. Isten Fia örökké egy volt az Atyával, de a történelem egy adott pontján emberi testet öltött, megszületett. Az evangélista e szavakkal kezdi művét: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt” (János evangéliuma 1,1). Erről a mindenható, már a teremtésben is résztvevő Igéről mondja néhány mondattal később: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1,14). Az idei karácsonyra készülve hadd legyen ez az evangéliumi mondat gondolataink, életünk vezetője, hadd töltsön el örömmel és hálával az, amit Isten tett értünk, emberekért az első karácsonyon.

Jézusra így nézünk: egész életét egyetlenszerűen jellemezte e kettős igazság: Ő teljesen Isten és teljesen ember. Isten-volta egyrészt azt jelenti, hogy nem volt benne bűn, azaz Ő valóban tökéletes volt. Másrészt azt is jelenti, hogy benne megvan az az erő, hatalom, ami az ember megmentéséhez, a bűnből szabadításhoz, az üdvösség megadásához szükséges és elégséges. Mi emberek nem tudunk magunkon segíteni – Ő akar és tud rajtunk segíteni! Ember-volta viszont azt jelenti, hogy ő nem a távolból nézte az ember életét, hanem megérti szomorúságainkat, szenvedéseinket – kereszthalála előtt a legnagyobb fájdalmakat is át kellett élnie. Ő ismer és megért bennünket: „közöttünk lakott”; megbocsátja bűneinket: „telve kegyelemmel” – és feltámadásával legyőzte a halált: „láttuk az ő dicsőségét”.

Egyetemünkön évek óta szokás, hogy honlapunkra az egyházi ünnepek táján kiteszünk egy bibliai részletet, ezzel köszöntjük egymást és vendégeinket. Az idei karácsonyra készülve, az egész adventi időszakban hadd jelentsen Jézus születése, az Ige testté lételeének örömhíre vigasztalást a szomorúaknak, erőt a megfáradtaknak, reményt a kétségbe esetteknek. Feltámadása után mennybe ment, de Lele által jelen van életünkben, betölti ígérteit: „Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20).

Örömet, békességet, egymás iránti szeretetet kívánok Egyetemünk egész közösségének 2018 karácsonyán!

Prof. Dr. Balla Péter
rektor

Keresztyén vezetési elvekkel – sikeresen – Interjú Dr. habil. Sepsi Enikővel, a KRE Bölcsészettudományi Karának dékánjával

Dékán asszony már gyermekként szeretett nyelveket tanulni, egyetemi évei alatt pedig magával ragadta a francia kultúra. Kezdeményezésére jött létre a Művészetudományi és Szabadbölcsészeti Intézet, a Károli Könyvek sorozat, és nem utolsósorban a Benda Kálmán Bölcsész- és Társadalomtudományi Szakkollégium. Elmondása szerint a Károlin megtapasztalta: van olyan, hogy keresztény menedzsment.

Magyar-francia szakon folytatott tanulmányokat, az 1990-es évek második felében a Sorbonne Francia- és Összehasonlító Irodalom Tanszékének hallgatója volt. Az Eötvös Collegiumban a Francia Műhely és a francia kapcsolatok vezetője volt, 2010-ben pedig a francia miniszterelnök tüntette ki az Akadémia Pálmák Lovagi fokozatával. Honnan ered ez a szenvedély a francia kultúra iránt?

Mióta az eszemet tudom, szerettem nyelveket tanulni. Már általános iskolás koromban eljártam a felnőttek kultúrházban tartott német nyelvórájára, tehát a tanáraimmal együtt jártam német nyelvi kurzusokra. Később a gimnáziumban ehhez jött még az orosz és a francia. Amikor el kellett döntenem, hogy orvos leszek, bölcsész vagy esetleg jogász, én úgy döntöttem, hogy az irodalmat és a nyelveket választom, így mentem magyar-francia szakra. Nagyon megszerettem ezt a kultúrát – úgy érzem, hogy a személyiségemnek, az énemnek egy olyan oldalát hozta ki a Pá-

rizsban eltöltött időszak, amely itt Magyarországon nem tudott volna kibontakozni. Ahány nyelvet tudunk, ahány kultúrát ismerünk mélységében, annyiféle emberré válunk. Én ezt a francia kultúrával kapcsolatban nagy mélységben éltem meg.

Kutatási területei közt szerepel a modern és kortárs francia és magyar költészet, valamint a színháztudomány is. Mi indította arra, hogy a francia nyelv és kultúra mellett költészettel és színháztudománnyal foglalkozzon?

Mindig is érdekelt a költészet, már az egyetemi tanulmányaim alatt is foglalkoztam Pilinszky János költészetével, később a doktori dolgozatom fókuszra lett, igaz, olyan vonatkozásban, ami a francia kultúrát is érinti. Ugyanakkor a francia kortárs költészet és a színháztudomány iránti érdeklődésem szintén a párizsi évekhez kötődik. Itt ismertem meg az akkor még nálunk gyerekcipőben járó területet, amit színháztudomány névvel illetünk,

de Európában nagyon sokféle iskolát és gyakorlatot értünk ezen. Én a Pavis-féle iskolával és színházzszeniotikával ismerkedtem meg, később kollégáimmal együtt lefordítottuk Pavis *Színházi szótárát*. Megpróbáltuk átültetni és magyar kontextusban érthetővé tenni, amit kinn tanultunk. Itt találkoztam Grotowskival is, a nagy lengyel színházi rendezővel, aki akkoriban néhány évet a Collège de France Színháztudományi Tanszékének élén töltött el, és az összes előadását hallhattam. Azt mondhatom, hogy a kortárs és modern francia költészet iránti mélyebb érdeklődésem a francia évekhez kötődik, ekkor találkoztam személyesen is Yves Bonnefoy-val, akinek később három kötete is megjelent a gondozásomban magyarul. Valère Novarina színházi rendező, drámaíró műveit is lefordítottuk magyarra, főleg az esszéket, a Magyarországon előadott *Képzeltbeli operett* című művének befogadását pedig igyekeztünk végigkísérni, és egyetemi alkalmakat szervezni a hallgatóink számára. Mára elmondhatjuk, hogy ez az életmű része a Károli oktatási anyagának, hallgatóink személyesen is találkozhattak a szerzővel magyarországi látogatása során. Így volt ez az Eötvös Collegium időszaka alatt is: akit éppen fordítottunk, eljött a hallgatók közé, és valódi műhelymunka kísérte ezeket a kiadásokat.

2009 óta tanít a Károlin, számos szak hallgatói találkozhatnak Önnel egy-egy előadás keretén belül. Jelenleg mely tárgyakat oktatja Egyetemünkön?

Mikor idekerültem, először a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszéken belül oktattam, és kezdeményezésemre létrehoztuk a nemzetközi kommunikáció szakirányt (később specializációt), melyhez digitális tananyagot is írtunk. Ezt korábbi hallgatóim – most már kollégáim – viszik tovább, én csak madártávlatból felügyelem, záróvizsgáztatok, stb. Közben elindítottuk a fordítói és műfordítói szakirányú továbbképzést hat nyelven, amelynek szintén szakfelelőse lettem. 2012-ben megalakítottuk a Művészettudományi és Szabadbölcészeti Intézetet, akkor még két tanszékkal: a Szabadbölcészeti és Színháztudományi Tanszékkel, emellé hoztunk létre két újabb tanszéket, a Művészettörténet, illetve a Művészettudományi- és Művészetpedagógiai Tanszéket, saját önálló szakokkal és szakirányú továbbképzésekkel. Jelenleg legtöbbit a Színháztudomány mesterképzési szakon tanítok, ahol az intézet alapításakor három dolgot tartottam a legfontosabbnak: a gyakorlati terület behozatalát, a színház-antropológia megjelenését és a színház-szociológiát. Ezeket különböző, ide hívott oktatókkal sikerült is megszervezni. Az őszi szemeszterben Az irodalom, a színház és a társzművészetek kurzust tanítom, amelyhez digitális tananyag is készült pár évvel ezelőtt. A tavaszi szemeszterben Európai színháztörténet 2 címmel tartok órát, ezen kívül pedig az MMA-val közösen létrehozott Művészeti igazgatás és művészetmenedzsment szakirányú továbbképzési szakon belső kommunikációt és vezetést tanítok.

Dékán asszony nevéhez számos kezdeményezés fűződik: többek között a Károli Könyvek könyvsorozat, amelyet a L'Harmattan Kiadóval közösen indított el az Egyetem 2011-ben. Sorozatszerkesztőként mit tart a legfontosabbnak? Fordítóként, íróként vagy szerkesztőként szeret leginkább dolgozni?

Először is kiemelném, hogy nagyon hálás vagyok az Egyetemnek, az Egyetem vezetőségének és a Fenntartónak, hogy ilyen nagyívű kezdeményezéseket is könnyedén meg lehet valósítani, mivel nagyon harmonikus az együttműködés az Egyetem vezetésén belül. Ritka az, hogy az elképzelések hamar tettekké válhatnak, és ilyen volt a Károli Könyvek ügye is. Az ötletet követően elég hamar elindult a szervezés, mára pedig már 120

kötet jelent meg. Ez azt is jelenti, hogy át kellett alakítanunk a korábbi, szinte egyszemélyes felügyeletet. Mostanra egy szerkesztőbizottság és egy szerkesztőség koordinálja a feladatokat. Az Egyetemen belül egy professzionális kiadói működést szeretnénk kialakítani, ami kiegészítené a L'Harmattan Kiadó nyomdai és terjesztési kompetenciáit.

Fordítóként, íróként vagy szerkesztőként szeretek-e dolgozni? Jó, ha mindegyiket kipróbálja az ember: voltam fordítója is kötetnek, voltam szerkesztője is, szerzője is, és a sorozatszerkesztést is viszem egyelőre. Nem nagyon tudnék választani, hogy melyik feladatkört szeretem a legjobban. Ez leginkább attól függ, hogy az adott időszakban mi kerül éppen előtérbe.

Közel másfél évtizedig dolgozott az Eötvös Collegiumban a Francia Műhely vezetőjeként, igazgatóhelyettesként, megbízott igazgatóként, szakmai pályája során kiemelkedően foglalkozott a tehetséggondozás témakörével. 2017-ben indult útjára a Benda Kálmán Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Szakkollégium, amelynek első igazgatója lett. Miért tartotta fontosnak a szakkollégium létrejöttét? Mik a kollégium legfontosabb célkitűzései?

Azért tartottam fontosnak a szakkollégium létrejöttét, mert a Bölcsészettudományi Kar elérte azt a több mint négyezres létszámot, ami szükségessé tette, hogy a legtehetségesebb hallgatókkal külön is foglalkozzunk. A Karon jó néhányan az Eötvös Collegium hallgatói voltunk, így nem csupán számomra volt fontos a szakkollégium ügye, hanem több kollégámnak is. Én tizennégy éven át műhelyvezetője, igazgatóhelyettese, egy átmeneti időben pedig megbízott igazgatója is voltam az Eötvös Collegiumnak. Párizsban a mintául szolgáló alapítóintézményben tanulhattam, később ott is taníthattam, tehát az eredeti és a hazai megvalósulást is jól ismertem. A '90-es évek nagyegyetemi környezetében mi elvesztünk volna, ha nincs az Eötvös Collegium. Amellett, hogy megtanított minket a kemény, igényes munkára és a kitartásra, megtartó erővel is bírt. Olyan közeget jelentett számunkra, ahol a kialakult szakmai-baráti kapcsolatok egy egész életen keresztül elkísérnek minket. Nem véletlen, hogy mikor minőségi építkezésre gondoltam a Károlin, akkor több volt Eötvös-collegistát hívtam ide vezetőnek, oktatónak, valamint a már doktori fokozatot szerzett valamikori tanítványaim is a Károli oktatói állományát gyarapítják – a visszajelzések alapján mindez a Bölcsészkar javára vált.

Szeretnénk, ha hasonlóan meghatározó bölcsője lehetne a magyar protestáns-keresztény szellemi életnek a Benda Kálmán Szakkollégium, ahol a gondosan kialakított műhelyprogramokon kívül általános értelmiségképző kurzusokra is hangsúlyt fektetünk. Nem csak azt szeretnénk, ha a szakterületük kiváló művelői lennének az itt képzett növendékek, hanem azt is, hogy interdiszciplináris szemléletűek legyenek, hogy a keresztény értékeket követve hálózatszerűen legyenek képesek a későbbiekben is egymással együttműködni, annak az országnak a javára, amely lehetővé tette, hogy egy ilyen intézményben tanulhassanak. Ha lehet, visszatérve, de mindenképpen visszahatva azokra a helyekre, kisvárosokra, falvakra, ahonnan ők jöttek. Örülnénk, ha ez a szakkollégium a szónak a felelősségvállaló és morálisan is elkötelezett értelmében egy valódi értelmiségképző intézménnyé válna. Az első évben nem azt tartottuk szem előtt, hogy megtöltsük a szakkollégiumot hallgatókkal, hanem azt, hogy csak a legjobbak kerüljenek be. Ezt a logikát követve már a második évben sikerült feltöltenünk a kollégiumi helyeket.

2017-ben szerezte meg a habilitációját, irodalom- és kultúratudományok területén. Milyen témákkal foglalkozott kutatása során?

Abban a könyvben, amelyet habilitációs dolgozatként beadtam, a korábbi kutatásaim összegzése, a háború utáni francia költészet képpel kapcsolatos elgondolásai és gyakorlatai jelentek meg, kiegészülve a később hozzájött színházi területtel. Olyan színházi zónák érdekelnek, amelyek valamilyen szempontból a költőinek nevezett színház égisze alatt születnek Magyarországon vagy Franciaországban. A dolgozatom második fele egy ilyen színházat tárgyal, Valère Novarina színházát, amelynek magyarországi bevezetésében én is aktív szerepet vállaltam, tehát személyes is a kötődés. Egy teológiai fogalmat vizsgáltam, a *kenózis* fogalmát. A Biblia ezt a szót Krisztus alászállására, önmegüresítésére használja, de átvitt értelemben az ember önmegüresítését és Krisztus-követését, Krisztus-utánzását is értjük ezen, a könyvben legalábbis így tárgyalom ezt a fogalmat. Kenotikus – tehát a jelzöt használok – színházi gyakorlatnak nevezem azt a színházat, amely nem csak dramaturgiájában ismétli az önmegüresítés folyamatát, hanem a színészvezetésben is fontos helyet ad neki. Egyébként Novarina maga is használta ezt a fogalmat, tehát indokolt a párhuzam. Az, hogy egy teológiai fogalmat mertem központi elemként használni a kép és a jelenlét fogalmai mellett, úgy vélem, már a Károlin eltöltött időszak hatása.

A dékáni kinevezése óta eltelt évek során a Bölcsészettudományi Kar az ország elismert és egyik legnépszerűbb bölcsészkarává vált, a hallgatói létszám megduplázódott, valamint számos új szak indult. Minek köszönhető ez a nagyszerű eredmény? Mik a tervei a jövőre nézve?

2010-ben, mikor átvettük a Kar vezetését, az Egyetem is egy másik típusú logikával állt a vezetéshez: nem abban gondolkodtunk, hogy nincs épületünk, ezért ne is növekedjünk, legyen inkább kevesebb hallgatónk és ne is indítsunk új szakokat, hanem éppen ellenkezőleg. Arra gondoltunk, hogy ha a Bölcsészettudományi Kar nem éri el a közepes méretű bölcsészkarok szintjét létszámban, akkor nem sok esélye van a túlélésre. Számba

kellett vennünk, hogy mely területek felé fejlődhet még a Kar, így több tucat új szakot alapítottunk, miközben megváltoztattuk a belső struktúrát. Intézeteket hoztunk létre és az oktatói állományt is fejlesztettük, minőségi alapon, munkavégzés alapján. Bevezettük a teljesítményértékelés máig működő rendszerét, elindítottuk a vezető-képzéseket a Tréninghét keretein belül, és az oktatói állományba felmenő rendszerben már csak PhD-val rendelkező oktatókat vettünk fel. Így sikerült elérni azt, hogy az 1.700-ról mára 4.300-4.500-ra emelkedett a hallgatói létszámunk.

Természetesen sokan elmondhatjuk azt, hogy életünk különböző fázisaiban hasonló intenzitással már odatettük magunkat ügyek mellé, de azt hiszem, hogy ennyire sikeres vállalkozás az én életemben még biztos, hogy nem volt. Úgy gondolom, ezt a folyamatot nagyon sok áldás kísérte. *Soli Deo gloria* – mondják a reformátusok, és ez pontosan így van, ez nem egy szlogen. Úgy tűnik számomra, hogy a sikernek leginkább az volt a titka, hogy itt sok ember egyszerre tudott egy felsőbb akaratnak engedelmeskedve egy irányba húzni, még akkor is, ha voltak nehezebb időszakok. Mindenhol vannak nehezebb időszakok, de valahogy ezek mindig gördülékenyebben fordultak át egy „másnap máshogy csináljuk” stílusban, és váltak a mindennapjaink örömteli részévé. Azt gondolom, hogy a Károlin megtapasztalhattuk, hogy van olyan, hogy keresztény menedzsment. Én szellemi értelemben leginkább ennek tulajdonítom azt, hogy egy nagyon szépen felépített vállalkozás nem hullott darabjaira. Sem az nem viselt meg bennünket, amikor hasonló méretű és profilú egyetemekhez képest harmadannyi pénzből kellett gazdálkodnunk, sem az, hogy most egy kicsivel több területet tudunk fejleszteni, mint például a tudományos műhelyeket. Ezzel összefüggésben a doktori iskolánk fejlesztése, valamint új doktori iskola kialakítása ennek a tanévnek a feladata. Nagyon szeretnénk, hogy ez sikerüljön, mert már megérett a Bölcsészettudományi Kar arra, hogy a Történelemtudományi Doktori Iskola mellett egy másik, a képzéseink nagy részét lefedő doktori iskola jöhessen létre.

Ilyenek voltunk...

Ivánkovitsné Nagy Mónika tagja volt a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar első évfolyamának. A fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Kar, amely egyidős az Egyetemmel, idén többek között egy nagyszabású alumni találkozóval ünnepelt, és az első évfolyam is megszervezte a maga 20 éves találkozóját október 27-én. Erről a találkozóról, illetve a Károli első éveiről kérdeztük az érdi tanárnőt.

Melyik évben kezdték meg a tanulmányait? Hogy zajlott a felvételi?

1993 őszén indultunk, valamikor októberben. Arra emlékszem, hogy már elindult a tanév más egyetemeken, amikor nálunk elkezdődött az oktatás. Én először Szombathelyre felvételiztem, aztán Pécsre, ahol el is kezdtem az évet, viszont Harkai Ferenc tiszteletes úr, aki az Érdligeti gyülekezetünk lelkipásztora volt, szólta, hogy elin-

dul a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara, van-e kedvem felvételizni. Az alkalmassági aztán több napon keresztül zajlott, végül megkaptam az értesítést, hogy megfeleltam, és októberben elindult az oktatás.

Hányan kezdték a bölcsészkart 1993-ban?

Angol, magyar, illetve történelem szakokkal indult a Bölcsészettudományi Kar, és leginkább mindenki kétszakos volt, már abban az időben is ezt szorgalmazták a tanáraink. Körülbelül hatvanan kezdtük el, és nagyjából ennyien is végeztünk, persze volt, aki halasztott, ezért később kapta kézhez a diplomáját. Több alapító tanárunk is hozott diákokat Miskolcra, ugyanis a Miskolci Egyetemen nem volt akkreditálva a bölcsészkar. Ezek a diákok már ott elvégeztek egy-két évet, de mivel úgy nézett ki, hogy nem lesz meg az akkreditáció később sem, átjöttek az induló Károlira. Így kezdtük körülbelül hatvanan az első évfolyamot.

Csak a Reviczky utcában zajlott még az oktatás?

Bár a Reviczky utcai volt a főépület, de akkor még jóval kisebb területről beszéltünk, mint most. Az épület első részében egy Földmérő Hivatal volt, így hát maga a bejárat is kicsit arrébb helyezkedett el, mint a mostani. Ráadásul a harmadik emeleten még a Lónyai Gimnázium tanulói is velünk voltak, tehát az egész épületből gyakorlatilag csak egy kis rész volt a miénk. A hitéleti tárgyak a Ráday utcában voltak megtartva, illetve a Kálvin téren is volt egy épület, amiben a magyar órák egy részre zajlott.

Mely tanáira emlékszik vissza szívesen?

Sokan vannak, akikre nagyon szívesen emlékszem. Mivel ekkor indult az egyetem, értelemszerűen kevés saját tanára volt a Károlinak, többnyire vendégoktatók jöttek tanítani. Köztük volt például Siklósi Gyula, aki régész és történész volt, Fehérvár történelmét kutatta, volt olyan, hogy még terepre is kivitt minket. Heltainé Nagy Erzsébet nyelvészetet tanított, Szabó András pedig irodalmat. Fontos még megemlítenem Benda Kálmán rektor urat is, aki híres történész volt, és sokat tanultunk tőle, ma róla van elnevezve a Károli Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Szakkollégiuma, valamint Hegedűs Lóránt püspök urat, aki vallástörténetet tanított. Aki számomra mégis a legemlékezetesebb, és úgy tudom, ő még ma is a Károlin tanít, az Hidán Csaba László volt. Emlékszem, az első óra előtt a teremnél álltunk, és hirtelen megjelent Tanár úr honfoglalás korabeli ruhában, tegezzel a hátán. Megállt, ránk nézett és megkérdezte: maguk a történészek? Annyira meglepődtünk az öltözkén és az egész lényén, hogy alig tudtunk válaszolni. Nagyon szerettük, jókedvű, segítőkész és nagyon nagy tudású tanár.

Miben nyilvánult meg akkor az Egyetem reformátussága?

Nem volt semmilyen kötelezettség vallási szempontból, nem kellett lelkési ajánlás sem. Inkább abban nyilvánult meg, hogy viszonylag sok vallásos tárgyú óránk volt, illetve az évnytők, évszámok, valamint a diplomaosztó is a Ráday utcában zajlott, így általában Hegedűs Püspök úr istentiszteletével kezdődtek ezek az események. Aztán az ünnepségek és a valláshoz kapcsolódó óráink érezhetően formáltak azon társaimat is, akik esetleg előtte nem jártak istentiszteletre, vagy nem forgatták a Szentírást.

Hogy emlékszik, milyen volt akkoriban a diákélet a Károlin?

Már abban az időben is volt hallgatói önkormányzat, valamint a BTK épületének volt- talán még ma is megvan- egy pincerése, ahova szerveztek kisebb bulikat is. Még nem volt így kiépülve az a környék, nem volt ennyi kávézó, szórakozóhely. Nagy találkozóhelynek számított azonban a bölcsészek körében a Mikszáth tér, ahol akkoriban egy szökőkút állt. Ha vége volt az óráinknak, vagy volt egy kis szünetünk, gyakran jártunk oda beszélgetni, illetve ott volt a Tilos az Á klub is, ami az egyetemisták körében közkedveltnek számított. Sok helyen voltunk egyetemi szinten kirándulni is. Jártunk Bécsben, Siklóson, voltunk Cigándon nyelvjárást gyűjteni, és ekkor a Sárospataki Református Kollégiumban szálltunk meg. Magnóval indultunk útnak, felvettük a helyiek beszédét, és aztán ebből írtunk zh-t. Ezek igazán összekovácsoló alkalmak voltak, ahol belekóstolhattunk az elméleti oktatás mellett a gyakorlati részbe is.

25 éves Magyarországon az ombudsman intézménye

Ebből az alkalomból kérdeztük Dr. habil. Cservák Csabát, a KRE ÁJK Alkotmányjogi Tanszékének vezetőjét.*

Az elmúlt 25 év alatt mennyire vált a magyar jogrendszer részévé és mennyire tekinthető sikeresnek az alapvető jogok biztosának intézménye?

Ez idő alatt komoly szerepe volt az alapvető jogok érvényesülésében, az esetleges önkényes állami cselekedetek visszaszorításában. Az önkénytől mentes állam, a „jó kormányzás” alapvető jogállami követelmény, amelynek nélkülözhetetlen feltétele az alapvető jogok érvényesülése. Azonban látható, hogy még hatékony – alkotmánybíráskodással támogatott – igazságszolgáltatási rendszer mellett is könnyen befuthatnak a polgárok olyan visszásságokba, amelyek az alapvető jog(ok) sérelmét okozhatják. Különösen igaz ez a helyzetükből fakadóan veszélyeztetettebb helyzetűek, így például gyermekek, vagy éppen fogyatékkal élők esetén. Az ombudsman e visszásságok orvoslását segíti elő, valamint hozzájárul a jogállam fejlesztéséhez. Hazánkban az alapvető jogok biztosa és hivatala látja el – úgy gondolom sikerrel – az ombudsmani feladatokat.

Hogyan változott az ombudsman feladatköre kialakulása óta, melyek az esetleges magyar sajátosságai nemzetközi összehasonlításban?

Érdekes módon az ombudsman klasszikusan a közigazgatás viszárszéseiinek, méltánytalanságainak ellenszere volt. Ma pedig – leginkább a hazai nyilvánosságban – az alkotmányos alapjogok, emberi jogok letéteményes öreként szerepel.

A vonatkozó gazdag szakirodalom görcső alá vétele során is megerősíthető ama véleményem, hogy e kettő között nemhogy ellentmondás nem feszül, de kifejezetten szoros összefüggés mutatható ki. Az alapjogokat megsértő közigazgatás ugyanis eleve jogszerűtlen működésűnek tekinthető. A törvénytelen állami adminisztráció pedig szinte végzettszerűen vonja maga után az emberi jogok csorbítását.

A közigazgatás jogszabálysértő vagy hibás működése, az úgynevezett közigazgatási hiba önmagában nem alapozza meg az ombudsmani kezdeményezést, a magyar országgyűlési biztos funkciója nem a közigazgatás tevékenységének ellenőrzésére irányul. Ezt azonban a hazai országgyűlési biztos gyakorlat nem vállalta fel: a jogbiztonsághoz és tisztességes eljáráshoz való jog fogalmán keresztül igyekezett igazolni a közigazgatási hibáknak, a közigazgatás törvényes és tisztességes működésének a vizsgálatát.

Az ombudsmanok igazságszolgáltatással kapcsolatos jogköre nemzetközi összevetésben igen tarka színekpet mutat. Magyarországon az igazságügy tág fogalmi köréből egyedül a bírósági végrehajtók 2001 decemberében bekerültek a biztos vizsgálódási körébe. Ezzel szemben például a svéd és a finn rendszerben arra is van mód, hogy a biztos beavatkozzon a bírósági eljárásba, végső soron befolyásolja a döntést. A cseh ombudsman és az osztrák ombudsmani testület a bíróságok adminisztratív tevékenységét vizsgálhatják.

Ki és milyen ügyekben fordulhat segítségért az ombudsmanhoz?
Az ombudsman klasszikusan a közigazgatás működését, illetve ezen működés során az emberi jogok érvényre juttatását vizsgálja. A magyar modellben a közigazgatás e körben tágan értelmezendő. Ha a hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (összefoglaló elnevezéssel: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Dr. habil. Cservák Csaba,
a KRE ÁJK Alkotmányjogi Tanszékének vezetője

Az ombudsman svéd kifejezés. Az intézmény a svéd abszolutizmus során született, XII. Károly király hozta létre 1713-ban Őfelsége Legfőbb Ombudsmana néven, hogy a közigazgatást és a törvénykezést távol- léte alatt is ellenőrzése alatt tartsa.

* Az interjú terjedelmi okokból csak részben közöljük, a teljes interjú a www.kre.hu/blog oldalon olvasható.

Japán zene a Károlin

A KK-ON nevezetű japán könnyűzenei klub egyik alapító tagjával, Szabó Emesével, Károlis angol mester szakos hallgatóval beszélgettünk, aki japán alapszakon végzett egyetemünkön. Az évek során egyre jobban igyekezett megismerkedni a japán kultúra sokrétűségével, amelynek szerves részét képezi a zene.

Mi az a KK-ON?

Hivatalosan könnyűzenei klub, amire a K-ON is utal. Ez egy anime címe, amelyben gimnazisták alapítanak zenekart. A zenekart basszusgitár, szintetizátor, dob, mindenféle hangszer alkotja, és itt a könnyűzenén van a hangsúly, mivel populárisabb számok is előkerülnek, animék zenéi vagy híresebb slágerek. A plusz K a nevünk elején a Károlira utal. A klub leginkább zenével foglalkozik, mivel órai kereteken belül nincs lehetőségünk a japán zenével bármilyen formában megismerkedni, úgyhogy ez kicsit önállóvá tesz minket.

Hogyan kezdődött?

Úgynevezett sempai (szempáj) vagyok, rangidős a csapatban, mivel a jelenlegi tagok harmadikosok vagy még fiatalabbak. Körülbelül két-három éve kezdődött, amikor másodéves voltam, ekkor a csoporttársaimmal közösen kezdtünk el énekelni. Akkor még nem állt össze szervezett kórus és zenekar, hanem inkább karaoke jellege volt: mindenki azt énekelt, amit szeretett. Ebből szerveződöttünk tovább az egyik japán tanárom, Goto Shota sensei (szenszej) sugallatára. Az ő fejéből pattant ki, hogy alapítsunk klubot: felhozta az egyik óráján, hogy akinek van kedve énekelni, zenélni, bármit hozzátenni ehhez, az csatlakozzon. Goto sensei azóta is támogatja a csapatunkat, mint egy

menedzser: ha kellett, adott hangszert, és biztosította nekünk a helyszínt karaoke bárjában. A bár sajnos bezárt, úgyhogy azóta az egyetemen próbálunk változó helyszíneken, például a Károli Pinceklubjában vagy a japánosok volt tantermében.

Hány tagja van a klubnak? A belépéshez feltétel a japán szak?

Eleinte elég alacsony létszámmal indultunk, tíz-nél kevesebben, aztán 10-15 főre bővült a csapat. Így jelenleg stabil tízen-egynéhány fővel működik a klub. Ha valaki ösztöndíjjal kimegy Japánba, vagy bármi miatt elutazik, akkor cserélődnek a tagok, de mindig jönnek régi vagy új énekesek. Nem csak japán szakosok járnak ide, például az előző évben voltak külsős, nem Károlis látogatóink is. A KK-ON tagok ismerősei kedvet kaptak és beszálltak, olyannyira, hogy azóta már a Károli egyetemi hangulata is megtetszett nekik. Egy japán hallgató két éve volt cserediák, és most megint itt van a Károlin. Harukinak hívják, és sok próbán részt vett vagy éppen valamelyik koncerten lelkesített minket.

Milyen szerepeket töltenek be a tagok, és milyen hangszereken játszanak?

A közös számoknál mindenki énekel a hangszerkíséret mellett. Én gitárban szoktam segíteni, de van zongorista, furulyás, fuvalás, illetve aki amin tud játszani, azzal a hangszerezettel csatlakozhat.

A kórus és a zenekar külön és együtt is szokott próbálni?

Változó, mert éneklünk olyan kórusműveket, amelyek kíséret nélküliek, és különböző szövegekre íródtak. Szoprán, alt, néha mezzo és tenor is van egy vagy két bátor fiú révén, akik be szoktak állni. A kórusműveket legtöbbször zongorán kísérik, vagy már előre kész instrumentál verziót használunk. Heti kétszer szoktunk próbálni, de van, amikor csak az egyikre tudunk jönni. Amellett, hogy kötelesség, egyfajta felüdülésnek érezzük a próbákat.

Japán nyelven szólnak az énekek?

Mindent japánul éneklünk. Amikor szóba jött, hogy milyen énekeket szeretnénk elővenni, egyöntetűen ragaszkodtunk a japán nyelvhez. Egyrészt azért, mert a többségében japán szakosok ezzel is gyakorolhatnak, másrészt sokunknak van kedves zene-szám a tarsolyában, amit szívesen megoszt a többiekkel. Szavazással döntünk arról, hogy a kedvenc énekek közül melyeket fogjuk megtanulni. Többszörre demokrácia van, viszont megessük, hogy Goto sensei javaslatot tesz, hogy jó lenne ezt vagy azt énekelni – de a többit mi válogatjuk össze.

A japán könnyűzenére milyen műfajok jellemzők?

Semmiképpen sem heavy metál. A zenei alapon vannak elektronikus hangszerek, de inkább a populáris jelleg dominál: gépi zene, elektromos gitár. Anime részt kezdő vagy záró zenéket, betétdalokat, de például még Disney dalokat is énekeltünk japánul, vagy kifejezetten japán kórusműveket. Általában mindenki számára élvezhető zenei műfajt választunk figyelemfelkeltő és fülbemászó dallamokkal.

Fel szoktatok lépni?

A kétnapos Károli Japán Napokon mindkét nap felléptünk különböző repertoárral a Reviczky utcai épület harmadik emeletén, a japánosok szintjén. Többféle programon lehetett részt venni: sushi-készítés, tea-főzés, meghívott előadók tartottak bemutatókat valamilyen hangszerről és más témákban – lehetett ez akár irodalom, mint a haikus – tehát, széleskörű volt a választék.

Mekkora a repertoár?

Négy-öt szám áll elég biztos lábakon ahhoz, hogy bármikor elő tudjuk venni, mert eleget gyakoroltuk és adtuk elő őket. Azonban mindig vannak új számok is, hogy a fellépésen vegyesen mutathassuk be a jól bevált és a friss dalokat is. Egy koncert során maximum 4-5 művet adunk elő, amelyből egy fél óras kis műsor áll össze.

Mikor és hol próbáltok?

Szerdánként hattól a Ráday utcai Exhortációs teremben, péntekenként négytől a Reviczky utcai épület 315-ös termében próbálunk. Várjuk az érdeklődőket!

Kiknek ajánlod a csatlakozást a KK-ON-hoz?

Azokról szól ez a klub, akik szeretnek énekelni, és szeretik a japán kultúrát – úgyhogy ennek a két érdeklődésnek tudunk eleget tenni. Olyanokat várunk, akik szeretnek csapatban dolgozni, és akikben van elég bátorság, hogy kiálljanak a közös fellépések alkalmával. A nyelvtudás nem elvárás, mert sokszor latin betűs formában kapjuk meg a szöveget, úgyhogy csak a kiejtésen kell egy kicsit csiszolni. Egyébként segíti a nyelvtanulást, ami plusz motiváció lehet. Azoknak, akik nem értik a japán nyelvet, rövid összefoglalást adunk a számokról, hogy azok miről szólnak, hogyan jöttek létre. Egy-egy hozzáfűzést a fellépéseink előtt is tesszünk, hogy elmondjuk, miért fontos számunkra az adott ének.

A Japanológia Tanszék elérhetőségei:

Cím: 1088 Budapest, Reviczky u. 4.
Telefon: 318-5915, 483-2865, 483-2866
Honlap: japantanszek.hu
Facebook: japantanszek

Egy csésze társadalmi felelősségvállalás

Nekünk csak egy kávé, másnak viszont hatalmas segítség. Ismerjétek meg Budapest azon helyeit, ahol a finom kávék, a jó hangulat és a társadalmi felelősségvállalás kéz a kézben járnak egymással!

► Adna Café 1093 Budapest, Török Pál u. 6.

Az Adna Café a református egyház drogmissziós kávézója, ami nem csupán a drogfüggőséggel küzdőknek nyújt segítséget, hanem mint közösségi hely és kávézó is funkcionál. Koncertekkel, kiállításokkal, előadásokkal teszik színesebbé a mindennapokat, kínálatukban pedig házi sütemények, kávék és teakülönlegességek szerepelnek. Itt található a Filmtekerics Filmklub székhelye, emellett slam poetry és számos más workshopon tudnak részt venni az érdeklődők, szerveznek vitaesteket, társasjátékestekeket és olyan közéleti szereplők tartanak előadásokat, akikre méltán nézhetnek fel a mai fiatalok. Az Adna Café nem csupán azokat várja szeretettel, akik egy kávé, egy ebédet és egy jó könyvet szeretnének „elfogyasztani” náluk, hanem várják azokat a fiatalokat is, akik szívesen segítenének függőséggel küzdő kortársaikon és önkéntesként csatlakoznának a Református Egyház Drogmissziójához.

Tipp: a KRE Keresztyén Diákkör alkalmainak minden héten az Adna Café ad otthont, melyhez bármikor csatlakozhattok. Bővebb információ: Egyetemi Lelkészség Facebook oldalán vagy a www.kre.hu/egyetemilekeshu oldalon.

► Empathy Café&Bistro 1051 Budapest, Arany János utca 31.

Az Empathy Café a Magyar Vöröskereszt székháza alatt megnyílt új, fiatalos, környezetbarát és főként előítélet-mentes bisztró. Egy olyan hely, ahol nem csupán egy finom kávé, vagy egy különleges lángost tud elfogyasztani a látogató, hanem mindezzel segíti a Magyar Vöröskereszt munkáját, és támogatja a közösségformálást. A kialakításában figyeltek a látás-, mozgás- és a hallássérültek megváltozott igényeire is, a hely szímbóluma pedig a 16 méteres vendégszta, ami azt üzeni, hogy a betérők üljenek együtt, ismerkedjenek meg, alakítsanak ki új közösségeket.

► Nem Adom Fel Kávézó és Étterem 1086 Budapest, Magdolna utca 1.

A Nem Adom Fel Kávézó és Étterem, olyan fogvatékkal élők foglalkoztató vendéglátóegység, ahová bárki bármikor betérhet, hogy egyen, igyon egy jót kellemes környezetben, barátságos kiszolgálás mellett. A Nem Adom Fel Budapest első, fogvatékos-sággal élő emberek által alapított kávézója, ami nem csupán egy étterem, hanem kulturális központ is, valamint rendezvényeket is szívesen vállalnak.

► Premier KultCafé 1085 Budapest, Üllői út 2-4./Baross utca 1.

A Fogadj Örökre Egy Macit Alapítvány 2012 óta foglalkozik azal, hogy a fogvatékkal élők segítse a munkahelytalálásban. Az alapítvány által létrejött Premier KultCafé (amely több egyetemi épületüktől is csupán néhány perc sétára található) egy kulturális és közösségi központ is egyben. Célja, hogy a fogvatékkal élők is részesei legyenek a munka világának, és ez által könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba. A Premier KultCafé a Kálvin tér egyik legszínesebb pontja, a plüss macskák díszített kávézóban minden egyetemistát óriási szeretettel fogadnak. A kávézóban mozi-terem is működik, ahol korunk jeles filmművészeti alkotásait élvezhetik az művészmozik kedvelői.

5+1 tipp, hogyan legyél környezettudatos egyetemista

1. Használd többször a papírlapokat!

Minden egyetemista számára ismerős lehet a helyzet, amikor a vizsgaidőszakban rájön az ember, hogy egy előadást sokszor érdemes kijegyzetelni egy dokumentumba, majd ezt kézzelfoghatóvá tenni. Ezért szoktunk mi nyomtatni. Sokat. Ha minden jól alakul, ezeket a jegyzeteket csupán egy alkalommal használjuk fel, majd elfelejtjük a létezésüket. A lapokat legtöbb esetben újra felhasználhatjuk, saját nyomtató esetén új nyomtatásra, ha nincs saját nyomtatónk, akkor kézi jegyzethez, bevásárló listához is tökéletesek ezek a papírok.

2. Kapcsold ki a számítógépedet, elektromos eszközeit éjszakára és hétfőre!

Ha fali konnektort használ, húzd ki éjszakára/hétfőre az elektromos eszközöket, amik így nem fogyasztanak felesleges áramot, miközben alszol. Ha hosszabbítót használ, használj olyat, ami kapcsolóval van ellátva és éjszakára, hétfőre kapcsol le azt. Ezzel takarékoskods az árammal, és megelőzheted az elektromos eszközök meghibásodása miatti tűzveszélyt.

3. Cseréld, értékesítsd vagy adományozd el megunt ruháidat, bútoraikat és háztartási cikkeit!

Manapság nagyon sokan kedvelik a használt ruha üzleteket, garázs- vagy lakásvásárokat, bolt-hapiacokat, ahol olyan kincsek lehetnek, amiket bukkanni minimális áron, amiket máshol úgysem találhatsz meg. Ezzel nem csupán eredetiséget, színt és egyediséget vihetsz otthonodba, ruhatáradba, hanem megspórolhatod a ruhákra, bútorokra szánt pénzt, továbbá lecsökkentheted a kidobott dolgok mennyiségét. Ha nem szeretnél az eladással vesződni, megunt, de jó állapotú ruháidat, használati eszközeit számos szervezetnél felajánlhatod, akik segítenek eljuttatni azokat a megfelelő helyekre.

4. Vásárolj nagyobb kiszerelésben!

Ha nem egyedül élsz, hanem lakótársal, szobatárssal, akkor vásároljatok közösen, nagyobb kiszerelésben! Így pénzt spóroltok, miközben kevesebb hulladékot is termeltek.

5. Válogasd meg, milyen csomagolású terméket vásárolsz!

Egyre több termék elérhető környezetbarát csomagolásban is. és egyre több boltban térnek át a papírzacskókra. Ha nem szeretted a boltban kapható papírzacskót (könnyen elszakad, stb.), akkor vegyél vászon táskát, vagy olyan összehajtható, tokba tehető bevásárló táskát, ami mindig nálad lehet.

+1 Közlekedj közösségben!

Manapság már nem csupán a tömegközlekedéssel pótolhatod a saját autót. Már Budapesten is lehetőségünk van olyan autót, motorokat, bicikliket használni, melyek percdíjasak, és szinte bárhol-bármikor elérhetőek. A GreenGo és a MOL Limo alkalmazásaival egy térképen meg tudod nézni, hogy hol van hozzád a legközelebbi szabad autót, majd pár percen belül már vezethetsz is. A Blinkcity segítségével ugyanezt robogóval is megteheted, vagy a MOL Bubi kerékpárjaira pattanva kikerülheted bizonyos egyirányú utcák korlátozásait is.

Rakk Laura
kommunikáció- és média-
tudomány BA, II. évfolyam

Hideg napok, jó programok

Hideg és borongós a reggel? Nincs kedved kimozdulni a szobából? Télen sem érdemes teljesen bezárkózni, ugyanis számtalan érdekes program várja az érdeklődőket a leghidegebb hónapok során is. Összegyűjtöttünk párat az izgalmasnak ígérkező téli programok közül.

► KIÁLLÍTÁS

Mézeskalács város a Bálnában

Helyszín: Bálna Budapest

Időpont: 2018. december 22 – 2019. február 23.

Kilenc évvel ezelőtt Ferencvárosban még szabadtéri programként indult útjára a Mézeskalácsváros. Budapest legkedvesebb karácsonyi programja évente több százezer látogatót vonz. A mézeskalácsstúdióból készült életképeket két hónapon keresztül tekinthetik meg az érdeklődők a Bálna Budapest (1093 Budapest, Fővám tér 11-12.) impozáns épületében.

Forrás: mezeskalacsvaros.hu

Fotó: Duszka Ágnes, Dangel Photography

Csokoládé Múzeum

Cím: 1162 Budapest, Bekecs u. 22.

Nincs is jobb program egy hideg februári napon, mint „édes napot” tartani, ehhez pedig a legjobb hely a Csokoládé Múzeum! Itt Csokoládé Túrán vehetnek részt a látogatók, sőt, ők maguk is elkészíthetik saját egyedi csokoládéjukat. Amíg az elkészített deszertek megszilárdulnak, egy bögre forró csokoládé kíséretében megtekinthetik a csokoládékészítés történetét bemutató filmet.

forrás: www.csokolade-muzeum.hu

► FESZTIVÁL

Zúzmara Félmaraton és Futófesztivál

Helyszín: Budapest, XIII. kerület., Angyalföld

Időpont: 2019. január 13-14.

Negyedik alkalommal kerül megrendezésre a Zúzmara Félmaraton, amellyel elindul az új év futószezonja. Ha te sem álltál le nyár végén a futással, és szívesen kipróbálnád magad egy téli futóversenyen, akkor itt az idő, hogy felkapd a futócipőd és csatlakozz! Indítsd egy félmaratonnal az újévet!

Forrás: www.programturizmus.hu

Pedagógus EXPO

Helyszín: Budapesti Kongresszusi Központ

Időpont: 2019. február 23.

Második alkalommal kerül megrendezésre a Pedagógus EXPO a Kongresszusi Központban, ahol az érdeklődők szakmai előadásokon, tréningeken és workshopokon vehetnek részt, valamint szakmai kiállítókkal és előadókkal is találkozhatnak. Előadást tart többek között Bőjte Csaba, valamint a főszervező, Balatoni Kata néptáncpedagógus, az Így tedd rá! program vezetője.

Forrás: www.pedagogusexpo.hu

Fotó: Lengyel Gábor Photography

Budapesti Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztivál

Helyszín: Cinema City Aréna

Időpont: 2019. január 28- február 3.

A Budapesti Nemzetközi Filmfesztivál Magyarországon egyedülállóan, megkötések nélkül mutatja be a nemzetközi mezőny legtragosabb dokumentumfilmjeit. A filmvetítések után közönségtalálkozóval is várják az érdeklődőket az alkotók.

Forrás: www.programturizmus.hu

► ZENE

Karácsonyi Budafok Big Band koncert

Helyszín: Klauzál Gábor Művelődési Központ

Időpont: 2018. december 19.

Karácsonyi koncert egy kicsit másképp! Klasszikus karácsonyi dalok csendülnek fel a swing és jazz szárnyán a Budafok Big band előadásában. Az est énekes vendége Behán Eszter, a nagyzenekari felállást Zsemlye Sándor szaxofonművész játéka egészíti ki. A zenei élményt Bartucz Anna, 13 éves alkotó homoktechnikával készült animációi teszik még különlegesebbé a Klauzál Gábor Művelődési Központ színháztermében (1222 Budapest, Nagytétényi út 31-33.).

Forrás: klauzalhaz.hu

Kép forrása: Budafok Big Band Facebook oldal

Margaret Island – A csend színei

Helyszín: Műpa

Időpont: 2019. február 13.

Ötödik évébe lépve, 2019-ben a sokszínűség varázsát ünnepli a Lábas Viki, Füstös Bálint és Törőcsik Kristóf alapította Margaret Island zenekar. Könnyed, pozitív és őszinte üzenetekkel teli zenéjüknek köszönhetően rövid idő alatt jelentős népszerűsége tettek szert. Első hangversenytermi koncertjükön lehetőséget kap a közönség, hogy megismerje a zenében rejlő csendességet. A zenekar már ismert és új dalai átdolgozva, varázslatos hangulatot teremtve szólalnak meg februárban, a sokszínűség varázsát ünnepeelve az új évben.

Forrás: www.mupa.hu

► SZÍNHÁZ

Az ember tragédiája

Helyszín: Nemzeti Színház

Madách Imre művét sokáig színpadképtelennek, előadhatatlannak tartották, végül 1883. szeptember 21-én Paulay Ede rendezésében kezdte meg karrierjét a Nemzeti Színházban és a magyar színpadokon. A Csongor és Tünde, valamint a Bánk bán után Az ember tragédiája műsorra tűzésével a 2018/2019-es évadtól kezdve a magyar drámairodalom mindhárom klasszikusát megtekinthetik az érdeklődők a Nemzeti Színház társulatának előadásában. Főszerepben Ács Eszter és Berettyán Sándor.

Forrás: www.nemzetiszhaz.hu

► FILM

Hírös Agóra Filmklub – Az élet napos oldala

Helyszín: Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ, Kecskemét

Időpont: 2018. december 13.

A Hírös Agóra Filmklub decemberi alkalma során Az élet napos oldala című svéd vígjátékot ismerhetik meg az érdeklődők a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ (6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 1.) szervezésében. A skandináv hétköznapiakat bemutató film három pár életébe enged betekintést, akik mindenki számára ismerős problémákkal küzdenek. A film megtekintése során az abszurd helyzetekben és az karakterekben egy kicsit talán mindenki magára is ismerhet.

Forrás: www.hirosagora.hu

Fotó: Port.hu

NAGYKÖRÖSIEK
figyelmébe ajánljuk!

Műpamozi – Gasztrofilmek

Helyszín: Műpa

Időpont: 2018. október 1 – 2019. február 25.

A Művészetek Palotája Mozija jobbnál jobb filmekkel várja az érdeklődőket a 2018/2019-es évadban is. A gasztronómia élvezetei számos író, rendezőt megihlettek már, így napjainkra a filmművészetben is előkelő helyet foglalt el a konyhaművészet. Babette lakomája, Csokoládé, Zöld hentesek – pár cím a Műpamozi programsorozatából. Érdekes hát újraköztolni ezeket a klasszikusokat! Házigazda: Réz András.

Forrás: www.mupa.hu

Ennél szebbet

Sose láttál ennél szebbet,
Hullámzó rózsaszín pamacsok.
Percről percre versenyeznek,
Ki éri el hamarabb a napot.

Ezek a leggyönyörűbb színek,
Micsoda kincs a szemünknek.
Ha tehetném, csak ezt festeném le,
Álmaimat adnám a fellegekbe.

Selymes fátolrétegek
Bár elrejtik a fénykorongot,
Egymás nélkül nézheted,
Sosem lesz olyan a mosolyod.

S ti, ti emberek bárgyún,
Fel nem tekintetek soha.
Dördülhet akár ágyú,
Nem néztek, csak magatokra.

Ott az istenadta szépség,
Mely a lelkedig lát.
Igazi, igazi reménység,
Így nem vesztet el a csatát!

Pillants fel csak egy percre,
Lásd a gyönyört a fenti óceánban.
Nap fényében ragyogjon lelked,
Ne bánatot tölts a pohárba.

Sose lássak ennél szebbet,
Szívet ringató káprázat.
Arany nappal ragyogó fellegeket,
Tükör talán vagy isteni ábrázat?

Keresünk valamit...

Keresünk valamit
Talán egy élten át.
Nem ismerem azt, aki
Teljesen ismerné magát.

Keresünk egy utat,
Hófehéret, szépet.
Mind azután kutat,
Aki e földre lépett.
Vágy a boldogságra,
Hogy kell mindig élni,
Sok titok nyitjára
Ráelve remélni.
Háborúunk azon
Ki az, aki Isten,
Bízunk benne vakon,
De kérdelem én hogy: hiszel?

Boldogság az út,
Minden egyes pillanat.
Nem végleges kiút,
Gyönyörteli folyamat.
Fontos a csendesség,
Lelkek találkozása,
Minden kedvesség,
Kezek simogatása.
Azt, amit keresel
Magadban találsz.

Nem magas fellegekben,
Ismeretlen, barátod,
Kézfogásban érzed
Békéd és szívedet.
Dobbanjon hát érte,
Áradjon szereteted.
Akkor majd megtalálsz,
Mert mi a mi világunk?
Isten, a te látványod,
Ez a mi boldogságunk.

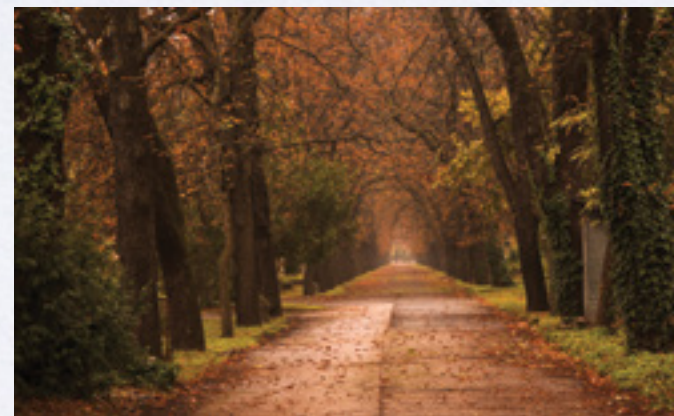
Vizek és virágok,
Kenyérnek illata,
Kopogó harkályok,
Szekérnek vajúta.

Ez mind ő hát,
Valódi kinyilatkoztatás,
Minden amit látsz,
Isteni pillantás.

Együtt útra kelni,
Boldogságra lelteni,
Magadat szabadbá tenni,
Szeretni és szeretve lenni.

Decsi Dóra,
keleti nyelvek és kultúrák BA, III. évfolyam

Decsi Dóra további verseit
a Live-Love-Laugh blogon olvashatjátok
(the-world-needs-more-of-love.webnode.hu).

Turcsány Edina művészi hitvallását Claude Monet szavaival lehet összefoglalni: „Azt hiszem, tartoztam a virágoknak azzal, hogy festővé legyek”. Az Állam- és Jogtudományi Kar jogász szakos hallgatóját egy firenzei utazás és az Italian-art-tal való találkozása indította el a festővé válás útján. Alkotásait a facebook.com/turcsanye oldalon tekinthetitek meg!

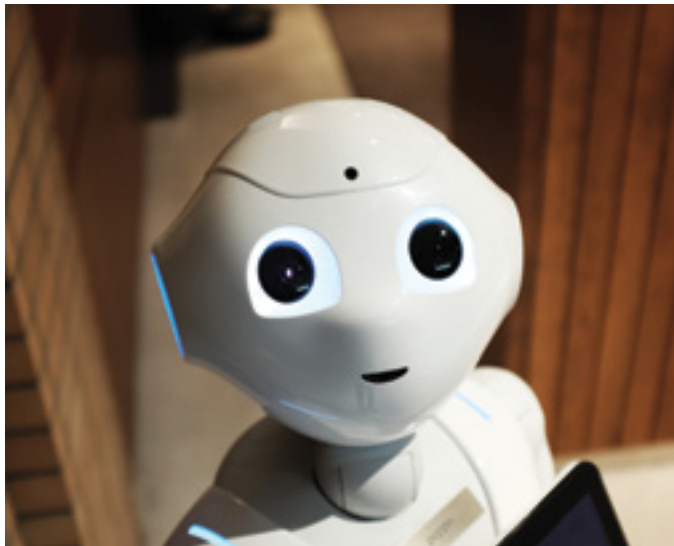

Petró Emőke Natália magyar alapszakos hallgatónak gyermek-kora óta életének szerves részét képezi a fotózás.

További alkotásait a facebook.com/petroemokephotography oldalon tekinthetitek meg!

Gondoskodás robotokkal?

Beszélgetőpartnerünk Dr. Demeter Márton, kommunikáció- és médiatudomány kutató, a KRE egyetemi docense. 2018 őszén megjelent egy hír, melynek kapcsán kérdeztük: a Luxemburgi Egyetem kutatói létrehozta egy robotot autista gyerekek számára, hogy szeretetteljes mimikájának és ölelésének hatására fejlődjenek a gyermekek szociális készségei, ezzel segítve iskolai beilleszkedésüket.

Képes lehet egy gép igazi érzelmeket közvetíteni a gyermek felé?
A robotokkal az a probléma, hogy elidegeníthet a normálistól. A kérdés, hogy közelebb hoz a normál emberi kapcsolatokhoz, vagy eltávolít azoktól. Ha az autistáknak tervezett robot segít könnyebben kötődni az egyébként adaptív folyamatokhoz a gátlások felszabadításán keresztül, javítva a kezdeményezőkészséget, és lehetővé teszi, hogy a gyermek jobban merjen kapcsolatot teremteni a kortársaival, akkor ez egy nagyon jó dolog. De ha csak elhatárol, és az emberek helyett csak a robotokkal teremt kontaktust, az egy rossz irány.

A gép is ki tud fejezni érzelmeket, hiszen az ember egy filmen is tud sírni, pedig az csak egy vetített kép. A cél az, amivel foglalkozni kell. Például az állatterápiák akkor segítenek, hogyha az emberektől nem elválasztanak, hanem közel hoznak. Ugyanez van a robotoknál: hogyha azt eredményezi, hogy aki kapcsolatot tart a robottal, amin tud gyakorolni – például ahogy embereken nem tud –, ha föl tudja használni arra, hogy az iskolában adaptív módon kötődjön más gyerekekhez, akkor ez jó; de ha rácsatlakozik a robotra, és csak az létezik számára, az rossz.

Kiegészíthető vagy pótolható robotokkal a szülői gondoskodás?
Csak olyan feltételek között tartom rentábilisnak, ahol nincs szülő – árvaházban vagy otthonban. Olyan helyzetekben gondolom ezt megoldhatónak, ahol lemondtak a szülők a gyermekükről, vagy nincsenek szülők, de nem hiszem, hogy a robot pótolná a szülőket. Szociális viszonyt én emberek között tudok elgondolni. A gép eszköz arra, hogy segítsen nekünk bizonyos dolgokban.

Áthárítható a társadalmi és a szülői felelősség egy része a gépekre?

A gépet felelősségre vonni nem lehet. Nincs felelőssége, mert nincs etikája. Azt gondolom a gépesítésről, robotikáról, hogy azokat a funkciókat kell vele kiváltani, ami nem méltó egy kiteljesedett ember létformájához. Bányában ne dolgozzanak emberek, vagy ne menjenek sugárveszélyes helyre. Az embernek a saját gyerekeivel, vagy mások gyerekeivel foglalkozni, az nagyon emberi dolog, azt nincs értelme kiváltani. Akkor tudom elképzelni a robotot, ha nincs ott ember. Annál jobb, mint teljesen egyedül lenni.

Milyen lenne a kötődés egy olyan robot esetében, amely teljesen úgy néz ki és úgy beszél, mint a gyermek édesanyja?

Ezek futurisztikus dolgok. Ha nem tudjuk megkülönböztetni, hogy valaki robot-e vagy sem, megkérdőjeleződik emberi mivoltunk. A mentális zombi az elmefilozófiában az, akinek látszatra minden porcikája emberi, de nincs lefedett szubjektív emberélménye. A teljesen emberszabású robot ugyanilyen mentális zombi lenne, mivel befelé nem lehet szubjektív átélése. Ilyen még nincs, ezért ezekkel szerintem nem érdemes foglalkozni, és úgyis csak transzcendentális választ tudunk adni. Azt gondolom, hogy az ember több mint a sejtjei összessége, sőt, nem is az a lényege, hogy milyenek a sejtjei. Ezzel én azt mondom, hogy hiába csinálnak egy robotot pont olyanra, mint egy ember, az attól még nem ember. De ez nem egy tudományos gondolat, hanem amit én gondolok. Mivel ilyenek még nincsenek, jelenleg ez a veszély nem áll fönn, hogy valakiről ne tudjuk megállapítani, robot-e vagy ember.

„Ez a mi szerelem projektünk”

– interjú a Platon Karataev együttes két tagjával,
Balla Gergely és Czakó-Kuraly Sebestyén károlis hallgatóval

Stílus, minőség, tehetség – csak pár fogalom azok közül, amelyek az ember eszébe jutnak a Platon Karataev dalait hallgatva. Bár a négy fiatal fiú alkotta kvartett a közelmúltban alakult, rajongóik és kedvelőik száma meghaladja sokkal idősebb zenekarokét is. Az első nagylemezük dalait annyian hallgatták a zenei megosztókon, hogy ennek köszönhetően külföldön a leghallgatottabb magyar előadók közé emelkedtek. A csapat két tagja, Gergő és Sebő a Károli Gáspár Református Egyetem hallgatója. Ők mesélték a kezdetekről, jelenről és a Platon Karataev terveiről.

Mit gondoltok, minek köszönhető ez a hatalmas érdeklődés a zenétek iránt?

S: Kevés a minőségi magyar zene ebben a stílusban. Például a Fran Palermo hasonló stílusban kezdte a működését, de amikor váltottak, elég üres terep maradt ez az irányzat a magyar zenei piacon, pedig külföldön rengetegen képviselik.

G: Szerintem fontos az is, hogy a szövegeinkhez nagyon könnyű kapcsolódni. Kitűnik egyfajta őszinteség, és az, hogy ez a mi szerelem-projektünk, amit szerintünk a közönség is érez.

Miért egy Tolsztoj-figuráról kapta az együttes a nevét? Van valamilyen személyes kötődés a regénybeli karakterhez?

G: Nagyon szeretem Tolsztoj Háború és béke című művét, hatalmas olvasmány-élményem, igazán sok mindent jelent számomra az a könyv. Ebben jelenik meg Platon Karatajev, aki viszonylag elhanyagolható karakter a mű egészéhez képest. Egyébként egyszer beszkeneltem azt a pár oldalt, amiben megjelenik, és elküldtem a többieknek is, de senki nem olvasta el...

S: Én mondjuk elkezdtem. (nevet) Igazából azért volt felesleges, mert mielőtt eldölt a névválasztás, Gergő mindent elmesélt erről a figuráról és az érzéseiről vele kapcsolatban.

G: Azért fontos nekem ez a karakter, mert mi próbálunk - az első lemezünkre ez különösen jellemző - az angolszász és amerikai folklór hagyományokból meríteni, Platon Karatajev pedig egy orosz földműves, így ebben a népi vonatkozás tekintetében érzek egyfajta párhuzamot, ráadásul egy nagyon őszinte és egyszerű figura, és a mi zenénkkel is valami ilyesmire törekszünk. Nem vagyunk képzett zenészek, de szeretjük, amit csinálunk, és igyekszünk azt igényesen tenni.

Egyáltalán nem is tanultatok zenélni?

S: Mindenki tanult, csak teljesen más hangszeren, mint amivel az együttesben fellép. Én magam például cimbalmoztam, de tanultam énekelni is, Soma bőgözött, Gergő nyolc évig hegedült, Andris pedig talán szaxofonozott, valamilyen fúvós hangszeren játszott.

G: Kórusokban is énekeltünk, és ezt próbáljuk beépíteni az együttesbe. Eddig Sebővel két frontemberes felállásban működünk, és ehhez adódott hozzá a háttér vokál, amelynek egyéb-

Hogyan és mikor alakultatok meg?

Gergő: Lisszabonban voltam fél évig Erasmuson a megalakulásunk előtt. Ebben az időszakban sok szám íródott, amiket aztán átküldtem Sebőnek. Fantasztikus volt odakint, de az utolsó pár hétben már nagyon vártam, hogy hazajöhessek és elkezdjünk együtt dolgozni a számokon. Később Somával (Bradák Soma – a szerk.) felvettük a kapcsolatot, de szinte biztosak voltunk abban, hogy nemet mond, mert ő már akkor a Galaxisokban játszott. Aztán végül mégiscsak rábólintott. Andrist (Jáky András – a szerk.) pedig Somán keresztül cserkészttük be.

Sebő: Nagyon tetszettek kezdettől fogva Gergő ötletei, és ekkor alakult ki bennem is az az érzés, hogy szeretném, ha összejönne valami ebből. Mindez 2016 őszén történt, pont Andris belépése előtt, ekkor jelentettük meg az első kislemezünket is, az Orange Nights-ot.

Milyen fogadtatása volt a kislemeznek?

S: Meglepően jó! Különösen az Elevator c. számunknál éreztük ezt. Típettünk egymás között, hogy vajon körülbelül hányan hallgatják majd, és mindannyian alálóttunk ennek a számnak. Egyszer csak felment tízezer fölé a nézettség a Youtube-on, aztán később a Spotify-on is rengetegen érték el.

ként nálunk nagyon fontos szerep jut. Ugyanakkor kiderült, hogy Andrisnak is jó hangja van, így próbáljuk az ő hangját – mint egy új hangszert – beépíteni az egész repertoárba. A mostani dalokban abszolút jelen lesz ilyen formában is, de a régiekhez is hozzáírtunk számára új szölamokat. Hihetetlen sokat ad hozzá a hangzáshoz.

Hogyan jellemeznétek a saját stílusotokat? Mennyiben változott – ha változott – a kezdetihez képest?

S: Igazából szerintem ez egy folyton változó dolog. Érezzük, hogy változik, hogy az új számok már más stílusúak, mint a régebbiek. Az első lemezen található dalokhoz képest is mások, de érdekes, hogy egymáshoz képest is. Egy közös tengely azonban megmaradt, és ez az indie vonal. Talán már nem indie folkot játszunk, mert a népi elemek elhagyásra kerültek lassan, de még mindig beleillik a számaink dallamvilága az „indie nagy felhőjébe”.

Az indie stílus könnyen beilleszthető a magyar popzenébe?

G: Nem célunk beilleszkedni. Úgy fogalmaztuk meg magunknak annak idején, hogy olyan zenét csináljunk, amit szeretünk, és ne akarjunk igazából senkinek sem megfelelni.

S: A magyar rádiók jelenlegi irányait nézve nem valószínű, hogy ott komoly streameket kapunk.

G: Mondjuk az első lemez dalait sem játszották a rádióban, pedig műfajilag az jobban beleillett volna, de mivel angol nyelvűek a szövegeink, szinte esélytelennek tűnt a dolog.

A Keret tehetségkutatójának, a Kikeltetőnek egészen a döntőjéig jutottatok, ami nem kis érdem. Milyen emlékeitek vannak a versenyről?

G: Amikor megláttuk, hogy bejutottunk a döntőbe, az egészen hihetetlen érzés volt. Igazából ez volt az első szakmai visszajelzés arról, hogy jó irányba haladunk, s hogy ezt érdemes folytatnunk. Ráadásul úgy jutottunk tovább az első körből, hogy a zsűri egyből tovább szavazott minket a másodikba. Ez nagyon jó érzés volt, főleg azért, mert amikor ebbe az egészbe belekezdtünk, nekem kicsi volt az önbizalmam. Nagyon személyes dalokról van szó, és félttem őket kivinni mások elé. A Kikeltető döntője volt számomra az első olyan megerősítés, hogy igen, ezt érdemes csinálni, és van ennek szakmai értéke is. Az pedig, hogy a döntőig jutottunk, csak egy hatalmas pluszt adott mindehhez.

S: Ráadásul ennek köszönhetően belekerültünk az underground világába, ami hatalmas élmény volt. Ismertünk zenekarokat, és egyszer csak ez az egyoldalú ismerettség személyes kapcsolattá változott, és ők is megismertek minket. Nagyon jó kapcsolatokra tettünk szert ennek köszönhetően. Aztán a döntőben már érezni lehetett, hogy valószínűleg a Tape Delay fogja megnyerni, ők egy kész, profi produkcióval jöttek.

G: Igen, mi akkor bár lelkesek voltunk, de nem állt össze még produkcióvá a dolog. Azóta egyébként a Tape Delay-vel nagyon jó kapcsolatban vagyunk, csak Sebőben és bennem is elég komoly versenyszellem uralkodik, így nyilván rosszul éltük meg, hogy nem mi nyertük a versenyt. De a Kikeltető az, amelynek köszönhetően előtűnt is megnyílt az underground kapuja, szóval elég jó ugródeszka volt ez számunkra.

Könnyen megy a dalszerzés, vagy ez inkább nehéz folyamat nálatok?

S: Ez is egy folyamatosan változó dolog, ráadásul időszakos is. Gergővel szoktunk dalokat írni, de mindketten teljesen másképp

csináljuk. Míg ő általában kész ötletekkel áll elő, amihez hozzáadjuk a hangszerünket, addig én inkább foszlányokat hozok és ha az tetszik a többieknek, akkor kigyúrunk belőle valamit. Mindkettőnkről elmondható, hogy elég termékeny dalszerzők vagyunk, ezt bizonyítja az is, hogy két év alatt tulajdonképpen szinte kész van két nagylemeznyi anyagunk.

G: Az első lemezünkre az volt jellemző, hogy hozzátettünk a másik ötletéhez valamit, például egy refrént. Most ez kevésbé működik így, inkább az a jellemző, hogy kész ötleteket viszünk és meghangszereljük azokat. Pont nemrég beszéltük Sebővel, hogy jó lenne visszahozni a páros dalszerzést, szeretnénk többször összeülni, több időt együtt tölteni, hogy meglegyen az a közös munka, ami az elején volt jellemző.

Tervezitek, hogy esetleg magyar dalok is lesznek a repertoárotokon?

G: Ez örök vita. Őszintén szólva, nekem személy szerint nagy álmom ez. Alapvetően nagyon fontosak számomra a szövegek, szövegcentrikus vagyok. Ugyanakkor az eddigi angol szövegeink nem szólalnak meg igazán jól magyarul. Valószínűleg akkor lesz magyar szöveg, ha sikerül olyan szintűeket írni, amikre mindnyájan azt mondjuk, hogy rendben van. Sebő például annyira nem rajong ezért az ötletért.

S: Igen, én úgy érzem, hogy ahhoz a stílushoz, amelyben a jelenlegi számaink íródtak, nem tudok magyar szöveget kötni. Ráadásul most kacsingatunk külföld felé is, és nem tudom, hogy megérné-e fél évet arra szánni, hogy akár egy magyar albumon dolgozzunk. De egy-két szám erejéig én is benne vagyok abszolút.

G: Nem titok, hogy ezt az együttest elég hosszú projektnek számjuk, szóval nem tudni, hogy mit hoz a jövő, lehet, hogy tíz év múlva egy csomó magyar számunk is lesz.

A megalakulásotok óta számtalan helyen felléptetek, többek között az A38-on, a Mika Tivadar Mulatóban, az Akváriumban és a Kuplungban is. Melyik fellépésekre gondoltok vissza a legszívesebben és miért?

G: Nekem a Kuplungos lemezbemutató talán a legmeghatározóbb, az fantasztikus volt. Az idei fesztiválszezonban pedig az Bánkító Fesztiválon való fellépés és a Sziget volt hatalmas élmény. Rengetegen voltak, tényleg álopszerű hangulata volt ennek a két koncertnek.

S: Én még hozzátenném az Akváriumos koncertet is, ahol előzőnekara voltunk a Galaxisoknak. Ott nagyon éreztük a szintlépés élményét. Azért nehéz erre válaszolni, mert folyamatosan látjuk és érezzük az újabbnál újabb lépcsőfokokat, és mindig úgy érezzük, hogy „na, most ez a csúcs”, aztán jön valami még jobb, még nagyobb koncert. Számos csúcskoncert élményünk van, és ez nagyon jó érzés, valamint hatalmas ajándék is egyben.

Van kedvenc dalotok a repertoárotokból?

S: Nehéz kérdés. Talán az Elevatort emelném ki, mert azt rengetegen éneklük velünk a koncerteken, és az nagyon szívet melengető tud lenni.

G: Nekem az összes számunk közel áll a szívemhez, de persze érzem, hogy mely dalok azok, amikre mondjuk akár húsz év múlva is büszke leszek, de mindegyikre másért. A 15-20 dalunk közül kb. 7-8 az, amire azt mondom, hogy ez igen, ezeket nagyon jó, hogy megírtuk.

Hallgatóként talárban

Dr. Havasi Sára jogász hallgatóként számos jogi versenyen vett részt, a legnagyobb megmérettetésen, az Országos Büntetőjogi Perbeszédversenyen pedig első helyezést ért el. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájának doktorandusz hallgatója arról mesélt, miképpen emlékszik a jogászképzésen eltöltött évekre, és hogyan tudta kamatoztatni az itt tanultakat diplomája megszerzését követően.

Kántor Vivien és Havasi Sára az Országos Büntetőjogi Perbeszédversenyen

Hogyan kerültél kapcsolatba a joggal? A családban más is foglalkozik ezzel a területtel?

Igazából a családom mindig is érdeklődött a jog és az igazságszolgáltatás iránt, úgyhogy nekem is innen eredeztethető az érdeklődésem, jómagam középiskolás korom környékén döntöttem el, hogy a jogi területet választom. Akkor még úgy gondoltam, hogy ügyvédként fogok praktizálni, hiszen fiatal lányként leginkább ezzel a területtel kerültem kapcsolatba, a bírói vagy az ügyészi pályával kapcsolatban nem igazán van még információja egy középiskolai tanulónak. Amikor leérettségiztem, felmerült a kérdés, hogy merre tovább? Annyit tudtam, hogy mindenképpen Budapesten szeretnék tanulni. A döntésben nagy segítségemre volt a bátyám, aki már ekkor a Károli jogi karán tanult, és annyi pozitív dolgot mesélt az egyetemről, hogy végül egyértelművé vált, hogy én is ide szeretnék jönni. A családi indíttatáson kívül, ami még hozzájárult a pályaválasztásomhoz, az az erős igazságérzetem. A középiskolában gyakran mondták a tanárain, hogy érettebb vagyok a kortársaimnál, ezért valahogy mindig megláttam, ha volt valami nézeteltérés az osztálytársak között, és próbáltam általában kívülállóként, diplomatikusan hozzászól-

ni a konfliktusokhoz. Ezt a tanárain is észrevették, és aztán már ők is pártolták a jogi pályára lépésemet.

Diplomád megszerzését követően sem szakadt meg a kapcsolatod Egyetemünkkel, hiszen doktorandusz hallgató vagy. Szerinted miért jó a Károlin tanulni?

Más egyetemmel kapcsolatban nincs tapasztalom, hiszen felsőfokú tanulmányaimat a Károlin kezdtem, azonban az biztos, hogy a Károli családiassága érezhető a jogi karon is. Fantasztikus érzés, hogy amikor az ember belép az egyetemre, szinte mindenkit ismer, bárkihez lehet egy-egy jó szava. Ez szerintem óriási előny, hiszen hasonlóan egy munkahelyhez, az ember a napjának jelentős részét az egyetemen tölti, és nagyon fontos, hogy olyan környezetben legyen, ahol jól érzi magát. Ami ezzel még párosul, az a tanárok közvetlensége. Azt gondolom, hogy aki olyan érdeklődő volt, mint én, annak óriási segítség, hogy a tanárok is biztatták, ösztönözték az előrehaladásban.

Többször indultál perbeszédversenyen, ahol első helyezést értél el. Hogyan történik az erre való jelentkezés?

Harmadévesként indultam először ezen a versenyen, már annak a tanévnek az elején megfogalmazódott bennem, hogy szívesen részt vennék rajta, de ekkor még túl korainak éreztem a megmérettetést. Úgy voltam vele, hogy mivel ekkor kezdtem csak a büntető eljárásjogot tanulni, inkább majd negyed- vagy ötödévesen indulok el a versenyen, amikor már lesz annyi szakmai tapasztalatom, hogy bátran ki merjek állni. Prof. Dr. Domokos Andrea volt a mentorom, aki egyébként azóta is egyengeti a szakmai előmeneteletem és támogat mindenben. Ezt a dilemmámat elmondtam a Tanárnőnek is, aki mégis biztatott, hogy jelentkezsek és próbáljam meg, hiszen tapasztalatszerzésnek is jó lenne. Végül meggyőztek, leadtam a jelentkezésemet, aztán rá egy-két hétre már a kari fordulón találtam magam.

A perbeszédversenyt mindig más városban rendezik meg, vagy egy adott helyszínhez köthető?

Először van egy kari forduló, amit minden kar a saját intézményében rendez meg; aztán jön egy fővárosi forduló a három budapesti egyetem között, itt vetésforgó-szerűen változik a helyszín; utána pedig az országos versenyre kerül sor, amelynek az ország valamelyik jogi kara ad otthont. Amikor én először indultam, akkor a Debreceni Ítéletáblán került megrendezésre a legutolsó, országos forduló. A verseny úgy néz ki, hogy a kari forduló védő és ügyész kategóriájának első két-két helyezettje jut be a fővárosi versenybe, viszont az egyes kategóriák első helyezettjei arra is jogot nyernek, hogy az országos fordulón is megmérettessék magukat. Tehát már a kari megmérettetésen is sok minden eldől. Később negyedévesen újra elindultam a versenyen, annyira megtetszett az első turnus. Akkor a fővárosi

fordulónak az ELTE adott otthont, és ami érdekesség, hogy az országos fordulót a Károli rendezte, de a Kúria épületében tartották a versenyt. Óriási élmény, amikor az ember jogász hallgatóként, talárban, a Kúria épületében odaáll a szakmai zsűri elé, és megpróbálja eljátszani az ügyész vagy a védő szerepét.

Ezeket a versenyeken fiktív ügyeket vagy megtörtént eseteket kell elemezni?

Általában megtörtént esetekről van szó, de attól függ, hogy miképpen adják oda a jogeseteket, nyilván lehetnek rajta kisebb változtatások, de minden esetben valamilyen jogalkalmazási problémát felvető ügyről van szó, ahol tudni kell érvelni egyik vagy másik oldal mellett. A védő feladata megvédeni a védencét, az ügyész pedig bizonyítja a bíróságnak benyújtott vádat, a vádlott bűnösségét. A bírából, ügyészekből és ügyvédekből álló szakmai zsűri egyébként a versenyt követően elmondja, hogy mi volt a helyes minősítése az ügynek. Azt szokták mondani, hogy a helyes minősítés nem kifejezetten a legfontosabb tényező, hanem sokkal inkább fontos az előadókészség, az érvelőképesség, illetve, hogy mennyire tudja az illető azt a védői vagy ügyészi attitűdöt visszaadni, amit a bíró lát a tárgyalóteremben.

Domokos Andrea professzor asszony a téma-vezető a doktori iskolában. Hogyan alakult ki ez a szakmai kapcsolat? Kik azok a tanáraid, akikre szívesen emlékszel?

Tanárnővel a kapcsolatunk másodévből kezdődött, amikor elkezdtem büntetőjogot tanulni. Akkor még nem gondoltam, hogy valaha ezzel foglalkozom majd, távol állt tőlem ez a terület, de Tanárnőnek az előadásai nagyon megfogtak, és ennek hatására egyre több olyan szabadon választható tárgyat vettem fel, ami a büntetőjoggal volt kapcsolatos. Másodév végére már olyan szintre jutott az érdeklődésem, hogy az egyetemi órákon megszerzett tudást az egyetemen kívül is bővíteni igyekeztem. Ekkor kerestem fel őt személyesen, és kértem a segítségét. Azóta is bármikor, bármilyen ügyben kereshetem őt, számíthatok rá emberileg és szakmailag egyaránt, ami hatalmas biztonságot ad. Nagyon nehéz tanárokat kiemelni, mert számtalan olyan tanárom volt, akit nagyon kedveltem. Akármelyik tanszékre gondolok, jó szívvel teszem, nagyon sokat tanultam mindenkítől ez alatt az öt év alatt. Talán a perbeszédverseny kapcsán megemlíteném Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró asszony nevét, aki végig segített a felkészülésben, különös tekintettel az ügyészi attitűd elsajátítására és a lelki helytállásra. A magabiztosságra van talán a legnagyobb szükség ilyenkor, hiszen joghallgatóként nagyon nehéz kiállni sokéves tapasztalattal rendelkező bírár, ügyészek és ügyvédek elé. Emellett ugyancsak segítségemre volt, és hasznos tanácsokkal látott el a perbeszédversenyre felkészülés során Dr. Dobrocsi Szilvia tanárnő is.

Hogyan lehet egy perbeszédversenyre felkészülni?

Több tényezőről épül fel a készülés, ami segít abban, hogy igazán eredményes lehessen az ember. Esetemben az egyik ilyen tényező volt, hogy nagyon korán elkezdtem tárgyalásokra járni. Már elsőként is ott voltam a tárgyalóteremben, és figyelemmel kísértem a tárgyalásokat, megfigyeltem az ügyészeket, a védőket, azt, hogyan kérdez egy bíró, és ez rengeteget segített a későbbiekben. Továbbá a felkészülés magából a joganyag elsajátításából állt még, hiszen meg kellett tanulni elméletben is, hogy miképpen kell felépíteni például egy vádbeszédet. Másrészt a felkészítőim mind gyakorló jogászok voltak, tehát rengeteg olyan tapasztalatot tudtak átadni, amiből építkezhettem. Ez a három legfontosabb tényező az, ami hozzájárult ahhoz, hogy sikeres legyek a verseny számomra.

Mit tanácsolnál azoknak a joghallgatóknak, akik hasonló eredményt szeretnének elérni már hallgatóként is? Mire figyeljenek leginkább a tanulmányaik alatt?

A legfontosabbnak azt tartom, hogy ne csak az egyetemi órákra üljenek be és jegyzeteljenek, hanem ha már kialakult bennük, hogy mely terület érdeklí őket igazán, akkor bátran járjanak tárgyalásokra, vagy kérjenek segítséget az azon a területen dolgozó szakemberektől. Ez az egésznek a kulcsa, hogy ne szorítkozzanak csak a tananyagra, hanem ha valaki például érdeklődik a fiatalok jogi helyzete iránt, mint én magam is, akkor ne legyen kérdés számára, hogy elmenjen

és meglekintsen egy javítóintézetet vagy egy büntetés-végrehajtási intézetet, mert aki igazán szeretné, az biztos, hogy megtalálja a számításait és segítségre lel.

Jelenleg mivel foglalkozol, merre tart az életed?

Egyrészt van a doktori iskola az életemben, ott folytatam azt, amit már másodévesen elkezdtem kutatni, vagyis a fiatalok bűnelkövetőket, így a témám is ehhez kapcsolódik: a fiatalok fogvatartottakkal való törvényes bánásmódjáról szól majd a doktori disszertációm. Szerintem ez egy nagyon izgalmas téma, és rengeteg olyan sarkalatos pontja van, amit érdemes feszegetni és beszélni róla. A másik fontos szakmai elem az életemben a munkám, ugyanis az ügyészségen kezdtem el dolgozni, ami nagy vágyam volt, úgyhogy szerencsésnek mondhatom magam, hogy ott kezddtem el a jogász pályámat. Jövőbeli terveim közt szerepel a további szakmai fejlődés, és további tanulmányok folytatása is. Emellett, ha úgy adódik, akkor az oktatásban is nagyon szívesen részt vennék, szívesen adnám át majd azt a sok tapasztalatot, amit reményeim szerint szerezni fogok az évek során, ahogy annak idején én is megkaptam ezt a tanáraitól. Egyelőre ezek a távlati tervek, és ezek is töltik ki életem jelentős részét.

„A hiteles bíró egyben hiteles ember is”

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró, gazdasági büntető szakjogász, egyetemi docens, a KRE ÁJK oktatója által tanított minden fejezet, paragrafus, eljárási cselekmény mögött egy általa elbírált, konkrét jogeset húzódik. Alkotmánybírói kinevezését követően is fontosnak tartja, hogy szakmai tapasztalatait a jövő jogászaival is megossza.

Miért tartja fontosnak, hogy bírói, közéleti és tudományos munkái mellett egyetemünkön is oktasson?

Bírói munkám során rengeteg szakmai életpasztalatot is szereztem, a Büntetőtörvénykönyvben szinte alig van olyan törvényi tényállás, amelyet ne alkalmaztam volna. Belső késztetésnek érzem, hogy a fiataloknak átadjam tapasztalataimat, melyeket hosszú évek során szereztem meg bíróként. A célom az, hogy a fiatalok ezt a felgyülemlett tudást használják és gyarapítsák, hogy az anyagi- és az eljárásjogot ne csak tananyagként tanulják, hanem lássák és értsék, milyen fontos szerepe van ennek a jogterületnek is a mindennapokban.

Milyen tárgyakat tanít a Károlin?

Jelenleg büntető-eljárásjogot tanítok; a nappali és a levelezős hallgatóknak én tartom az előadásokat, és vizsgázatom is őket, emellett tantárgyjegyzői tisztem is van. Túl ezen, speciális kollégiumokat vezetek, korábban a *Bíró a tárgyalóteremben*, legutóbb pedig a *Perszิมuláció* nevű speciális kollégium vezetését vállaltam. Ez azt jelenti, hogy jogeseteket adok meg előre a hallgatóknak, és gyakorlatilag „bírásgot alakítunk” az egyetemen, a tanteremben. Megvan mindenkinek a szerepe: valaki az eljáró bírói tanács tagja, és választunk védőt, ügyészt is. A hallgatók megoldják az esetet – fogalmazhatunk úgy is, hogy bírásgot „játsszunk”. Egy ilyen perszิมulációban sokkal könnyebb elsajátítani a jogi ismereteket, hiszen sajátjuknak érzik az esetet, ők az eljárás résztvevői. Sokkal hatékonyabb ez a módszer, mint ha csak elmondanám a tananyagot, lévén a hallgatóknak kell alkalmazni a különféle eljárás- és anyagi jogi szabályokat, amelyek a konkrét eset kapcsán felmerülnek. Ezt az „eljátszást”, perszิมulációt a hallgatók nagyon szeretik, hatékonysága miatt is kiemelve fontosnak tartom tehát ezt a gyakorlatot. Már itt lehet

látni, ki milyen személyiségjegyekkel bír, hogy kiből lesz majd bíró, kiben van meg az ügyvédi attitűd – ezt tanárként csodálatos látni.

Számos kutatási területe ismert. Kiemelné ezek közül a legfontosabbat?

Valójában nehéz leszűkítenem az általam érdekelt és kutatott területeket, hiszen nagyon sok esettel találkoztam a bírói praxisom során. Mégis, a legfontosabb kutatási területeim közül a kényszerintézkedéseket emelném ki. A HVG-Orac Lap- és Könyvkiadó számára immáron több mint 10 éve írok szakkommentárokat, mely témakörben jelentős irodalmat hoztam így létre. Ez egy nagyon fontos terület, hiszen az emberi jogok közül a személyi szabadság elvonása érinti az egyik leghátrányosabb módon a terhelteket. Kiemelném továbbá a tisztességes eljárást is, de számos olyan területe van még az anyagi eljárásjognak, amelyet kutattam, legyen szó a zaklatásról, szervezett bűnözésről vagy gazdasági bűncselekményről. Foglalkozom továbbá uniós joggal, társaimmal együtt írtam könyvet a strasbourgi és a luxembourgi bíróság szervezetéről, esetjogáról és a magyar büntető eljárásjoggal való kapcsolatáról. Természetes, hogy figyelemmel kísérem mindkét bíróság esetjogát, hiszen a nyitottság, az egyes nemzeti alkotmánybíróságok munkájának, az uniós jognak a figyelemmel kísérése, és a strasbourgi esetjog ismerete a munkámhoz kapcsolódó evidencia.

Bíróként milyen gyakorlati ismereteket tud átadni a hallgatóknak?

Az előadásokon, gyakorlatokon minden egyes fejezet, paragrafus, eljárási cselekmény mögött egy konkrét, általam elbírált jogeset húzódik. Nyilván könnyebb megmagyarázni a gyakorlaton keresztül az elméletet és a dogmatikát, így ezeket az eseteket beleszővöm az előadásba. Egy alkalommal azt próbáltam összeszámolni, hogy hány büntető ügyet bíráltam el az elmúlt években, és úgy számoltam, a 30 évig tartó bírói hivatásom gyakorlása során ez a szám meghaladta a háromezretet. Ez több mint háromezer érző ember, életviszony, személyes és családi sors – mindez óriási felelősséget jelent, egyúttal hatalmas lehetőség is arra, hogy különleges, gyakorlati ismereteket tudjak átadni a hallgatóknak. A bírói lét továbbá alázattal és komoly felelősséggel járó hivatás, amely komoly lehetőséget is jelent a jogi- és életpasztalat gyűjtésére.

Meglátása szerint milyen egy hiteles bíró?

Egykori kollégáimmal a Fővárosi Ítéltáblán mindig azt mondtuk, hogy a hiteles bíró egyben hiteles ember is. Ez egy általános megközelítés, melyet Juhász Andor egykori kúriai elnök pontosabban és szebben így fogalmazta meg: a hiteles és jó bíró jellemzői a bölcsesség, az életpasztalat, a kristálytisztaság szellem, a becsületes és jól érző szív. Súlyom Andor, a Győri Ítéltábla egykori elnökének megközelítése is megragadja a lényegét egy

hiteles bírónak – szerinte az előbb említett tulajdonságokat a bírói lelkiismeret egészíti ki, amely „alabárdos őrként áll”, és befolyásolja, kíséri a bírót, akinek a törvény szigora és a méltányosság között is döntenie kell. E két, kiváló ember szavaival teljesen egyetértek, én is ezeket figyelembe véve gyakoroltam büntető bírói hivatásomat.

Annak idején miért fordult éppen a büntetőjog irányába?

A büntetőjognak létezik egy „különlegessége” – a büntetőjogi felelősség kérdése a mindennapokban sokkal látványosabban és érzékelhetőbben jelen van, ha csak arra gondolunk, hogy a híradások napi szinten tudósítanak a bűnesetokról, illetve az emberek jog- és igazságérzete is erősebben szólal meg ilyenkor, mint egy polgári eset kapcsán. A büntetőjog a joghallgatók figyelmét is korábban felkelti, sőt sokkal hamarabb is találkoznak egy-egy büntetőjogi esettel, mint egy polgári jogi üggyel. Később, mikor bírósági fogalmazó voltam, a bírótársaim a polgári jog irányába próbáltak terelni. A polgári jogviszonyok is rendkívül fontos, szerteágazó és sokszor szívbemarkoló ügyekként jelennek meg – gondoljunk csak egy gyermek-elhelyezési kérdésre – és jogviszonyokat foglalnak magukba, de valahogy a büntetőjog közelebb állt a szívemhez.

Milyen változásokat hozott az életében az alkotmánybírói kinevezése?

„Rendes” bíróként elsősorban a tételes jogot kellett alkalmaznom, alkotmánybíróként azonban ezt össze kell vetnem az Alaptörvénnyel, ami nemes kihívást jelent. Rendkívülinek tartom, hogy az Alaptörvény megváltoztatta a korábbi rendszert és az alkotmánybírói munkát, és az ügyek több mint 90%-a ma már alkotmányjogi panasz, vagyis a jogerős bírósági ítéletek ellen fordulnak az alkotmánybírósághoz.

Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszok elbírálása során a lezárt bírói ítéleteket vizsgálja felül, az ügyek legnagyobb részét ez képezi. Mindez azért is fontos, mert volt bíróként sokkal könnyebb helyzetben vagyok a szakmai tapasztalataim miatt. Kinevezésem a jogterületek bővülését is jelentette, hiszen az alkotmánybíróságon polgári, közigazgatási ügyek is vannak a büntető ügyeken kívül. A már említett tanulás mindig jelen volt az életemben, az egyetem elvégzése után is számos képzésen vettem részt, a munkám legnagyobb részét azonban az ügyek „tanulása”, a tárgyalásra való felkészülés és a határozatok írásba foglalása jelentette. Az alkotmánybírónak viszont univerzálisnak kell lennie, ahogyan az egyik kollégám mondja.

Ki tudna emelni egy különleges esetet bírói pályafutásából?

A bírói titoktartás engem is köt, így nyilván nem nevezhetek meg egyetlen esetet sem név szerint. Mégis, szívesen megosztom az egyik esetemet, amely számomra óriási elismerést, pozitív visszaigazolást jelentett. Elítéltem egy vádlottat, aki vagyoni elleni bűncselekményt követett el társaival együtt, büntetése három év végrehajtandó szabadságvesztés volt. Szabadulásakor, három év elteltével a bíróság elnöke voltam, barátjával együtt eljött hozzám a fogadóórámra. Azt kérte tőlem, hogy a barátja ügyét is én tárgyaljam. Míg ügyvédet lehet választani, a bíróság esetében ez úgy érvényesül, hogy senkit sem lehet elvonni a törvényes bírájától, vagyis, a hatásköri és illetékességi szabályok, illetve az ügyelosztási rend ezt pontosan meghatározza, hogy ki tárgyalja egy-egy vádlott ügyét. Annak az embernek az ügye egy másik bírósághoz tartozott. Számomra mégis hatalmas elismerés volt, hiszen az a vádlott, akit elítéltem, azt kérte tőlem, hogy a barátja ügyét is bíráljam el, vagyis azt jelezte, hogy tisztességesnek tartotta a lefolytatott büntető eljárást.

Dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró, gazdasági
büntető szakjogász,
egyetemi docens

Az egyetem elvégzése után, még az Igazságügyi Minisztérium ösztöndíjasaként a Szentendrei Járásbíróságon kezdte meg munkáját fogalmazóként, utána a Pesti Központi Kerületi Bíróságra nevezték ki büntető bírónak. Dolgozott továbbá a Budakörnyéki Bíróságon, 34 évesen már a száz fős bíróság elnöke volt, majd 6 év után a Pest Megyei Bíróság Büntető Kollégiumának vezetője lett egy elnyert pályázat eredményeként. Szintén pályázat útján a Fővárosi Ítéltábla Büntető Kollégiumának vezetőjévé nevezte ki az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 2003-ban az ítéltábla megalakulásakor, és majdnem 12 évig látta el ezt a feladatot. Már Magyarország uniós csatlakozását megelőzően foglalkozott a közösségi joggal, később uniós joggal. Kinevezett Európai Jogi Szaktanácsadó Bíró 2009-től, továbbá az Európai Jogi Szaktanácsadó Hálózat – amely egy országos bírósági szervezet – koordinátora, valamint az Európai Igazságügyi Hálózat (European Judicial Network) kinevezett magyarországi kontaktpontja és a CEPEJ (The European Commission for the Efficiency of Justice) magyarországi képviselője volt a 2014-es alkotmánybírói megválasztásáig. A Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Bizottságának albizottságaként tevékenykedő Büntetés-végrehajtási Albizottság tagja, 2016-tól az MTA köztestületi tagja. Tudományos fokozatot (Doctor of Philosophy) szerzett, PhD dolgozatának témája az emberkereskedelem, mint a szervezett bűnözés egyik megjelenési formája volt. Számos hazai és nemzetközi konferencia előadója, résztvevője; többször vett részt hospitációs képzéseken német, svájci bíróságokon és ügyészségeken, illetve a Német Bírói Akadémián. Nagyszámú szakkönyv és egyéb szakcikk szerzője. Rendszeresen publikál, egyik kedvenc kutatási területe a tisztességes eljárás a büntetőeljárásban. A bírói attitűd az egész életét meghatározza; 2010-ben megkapta a *Juhász Andor-díj* arany fokozatát, melyet bírának és igazságügyi alkalmazottaknak ítélnek oda kiemelkedő igazságszolgáltatási tevékenységük és példamutató életpályájuk elismeréseként. A több évtizedes bírói munkásságának tapasztalatait egyetemünk hallgatóival is megosztja, akiknek életszerűen tanítja meg a jogszabályokat különféle izgalmas gyakorlatokon keresztül.

A Dr. Czine Ágnessel készült interjú teljes változata egyetemünk honlapjának „Névjegy” rovatában olvasható: www.kre.hu/nevjegy

Út ahhoz a bizonyos két betűhöz

Az egyetemre kerülés után szinte minden hallgatóban legalább egyszer felébred az a vágy, hogy a neve elé megszerezze ezt a bizonyos két betűt: Dr. Kinek azért, mert hangzatos, kinek azért, mert megtetszik az oktatói pálya, kinek pedig azért, mert a tudományos élet szele megcsapja. Amilyen változatosak az indokok, olyan változatosan tűnnek el ezen vágyak a hallgatók életéből, és maradnak így azok, akik végül beadják a jelentkezésüket a doktori iskolába.

Kép forrása: Kalocsai Richárd: Reformátusok Lapja

Prof. Dr. Zsengellér Józsefet, a Károli Gáspár Református Egyetem stratégiai rektorhelyettesét, a Hittudományi Doktori Iskola vezetőjét kérdeztük a doktori képzésről. Ezt a cikket azért írtuk meg, hogy segítsünk azoknak, akik szeretnének jelentkezni, de nem tudják hogyan, vagy nem tudják mi is vár rájuk a következő 4 vagy 5 évben. De szól azoknak is, akik kételkednek benne, hogy ez valóban nekik való feladat, hiszen Tanár Úr segítségével lépésről lépésre végig vesszük a folyamatot, így talán tisztul a kép, hogy kinek való igazán a doktori iskola. És végül azokat is szeretnénk megszólítani, akik lemondtak már az életükben a nevük előtt szereplő, sokat mondó két betűről, hogy a cikket elolvasva esetleg újra éledjen a vágy bennük a tudományos élet, tudományos munka, és kutatás iránt, s így végül mégis doktori fokozatot nyerjenek.

Először is tegyük tisztába azt, hogy mit is nevezünk doktori iskolának?

A doktori iskola jelent egy egyetem egyetem voltát, rangját. Egy főiskolától ez nem elvárás, általában ők akkor sem tudnának doktori iskolát indítani, ha akarnának. Ahhoz ugyanis, hogy egy felsőoktatási intézmény doktori iskolát tudjon működtetni, minősített tanárok megfelelő létszáma kell, akik teljes állásban a felsőoktatási intézményben dolgoznak. A szabályozás szerint hét olyan törzstag kell, akik megfelelnek annak a kritériumnak, hogy közülük négy olyan professzor, három pedig olyan docens,

akiknek legalább egy végzett doktorandusza van. Ez egy nehéz kritérium egy új iskola indításánál – azért is hozták létre, hogy így ne legyen mindenhol doktori iskola és ezzel kicsit nehezítsék a doktori cím megszerzését.

A doktori iskola egyik célja, hogy biztosítsa a tudományos folytonosságot, és az alap- és mesterképzést követő doktori képzés végén már egy olyan felkészült tudományos szakember álljon előttünk, aki alkalmas mindarra, hogy akár oktasson, akár kutasson vagy a saját szakterületén olyan tudományos munkát végezzen, ami a tudományterületének, az országnak, esetünkben az egyháznak javára van. Általában azokból lesznek a későbbiek során az oktatók, akik ideáig eljutnak, de sokszor előfordul, hogy már a doktori képzés során alkalmazzák őket. A doktori képzés tehát azoknak szükséges, akik a tudományos élet iránt érdeklődnek, vagy akiket a tudományos gondolkodás foglalkoztat.

Egyetemünkön hány doktori iskola van?

Három doktori iskola működik az intézményben: a Hittudományi és a Jogtudományi Kar iskoláját mondhatjuk általános doktori iskolának, ami azt jelenti, hogy a szakterületek teljes spektrumát le tudja fedni tanárokkal, témavezetőkkel, így a jelentkezők bármely szakterületről írhatják kutatásukat. A doktori iskolák honlapján olvashatók a témavezetők által meghirdetett témák, amikre az adott évben jelentkezni lehet. De természetesen mindenkinek meg van az a szabadsága, hogy olyan témával jelentkezzen, ami érdekli, vagy amivel korábban – például egy tudományos versenyen már foglalkozott, vagy amiről a szakdolgozatában egy témavezetővel már dolgoztak. Ezek a témák egyeztetést követően szintén felkerülnek a témakiírások közé. A Bölcsészettudományi Karon Történelemtudományi Doktori Iskola működik, ami kifejezetten a 18–20. század társadalmi, politikai és katonai konfliktusok magyar történetével foglalkozik. Emellett ezen a karon szeretnénk egy úgynevezett multidiszciplináris doktori iskolát indítani, amiben lehetőséget kapna az irodalom- és kultúratudomány, nyelvtudomány és a pszichológia is.

Kezdjük talán az elején. Ha valaki eldöntötte, hogy belevág, akkor hogyan tud jelentkezni és mi vár a felvételizőkre?

Minden doktori iskolában másképp zajlik, nálunk a felvételi elbeszélgetés egy legalább háromtagú bizottsággal történik. A felvételi anyagban előre le kell adni egy munkatervet, elképzelést minimum két oldalban, az esetleges publikációs jegyzéket, hogy lássuk a jelentkezés előtti tudományos munkásságot, illetve tudományos versenyeken való részvételt, helyezést igazoló papírt. Aki első helyezést ér el az OTDK-n, az szinte biztos bejutó. A felvételi során négy kategóriát pontozunk: az illető diplomáját – jeles és jó különböző pontokat érnek; a nyelvismeretet – a közép szintű nyelvtudás már minimum elvárt, de ez a diploma

megszerzéséhez is kötelező, így akinek ennél több nyelvvizsgája van, az kap plusz pontot. A tudományos munkásság, korábbi publikációk, versenyen elért helyezések szintén pontokat érnek. A negyedik kategória pedig a szakmai intelligencia: a szakmai beszélgetésből derül ki, hogy mennyire lát rá a témára az adott illető, mennyire tud tudományosan fogalmazni, mennyire tudja felvenni a fonalat a beszélgetés közben és mennyire tud frapánsan válaszolni. 110 pont a maximum, 60 pont alatt nem vesszünk fel senkit a képzésre.

Ha túljutunk a felvételin, akkor mi a következő lépcsőfok?

A jelenlegi iskolás rendszer egy amerikai minta, ami a bolognai rendszerrel érkezett Magyarországra, melyben a graduális képzéshez hasonlóan krediteket kell szerezni. Tavaly alakította át a minisztérium, mivel hiányzott belőle a kényszerítő erő. A mesterképzést követően, a doktori képzésben 3-4 évig el lehetett lubickolni ösztöndíjjal az abszolútóriumig anélkül, hogy írt volna valamit is a disszertációból. Így sajnos kialakult az úgynevezett „megélhetési doktoranduszág”: valakit felvettek, mert hely volt és jó ötlete is volt, de a lendület elfogyott, és leállt a kutatással. Országos szinten a hallgatók kb. 60-70 %-a nem doktorált végül. Ebből adódóan átalakították a rendszert. Aki diplomázik, az már a diploma megszerzésének évében jelentkezhet a doktori képzésre. Jelenleg négy éves az iskola – kivételes esetben lehet még egy évet kérni –, két nagyobb ciklusban. A képzés célja, hogy a negyedik év végére a disszertáció elkészüljön. Amíg korábban arról szólt az első három év, hogy ezalatt megszerezze az előírt 180 kreditet és abszolváljon a hallgató, és majd utána megírja a disszertációt, ezzel szemben ennek a négy évnek masszívan az a célja, hogy a doktorandusz megírja a disszertációt.

ót. Az első két évben kell azokat az ismereteket megszerezni, amik egy tudományos munka elkészítéséhez szükségesek: kutatómódszertan, vagy a tudományos írásmód elsajátítása nemcsak magyar, hanem idegen nyelven is. Fontos ugyanis, hogy a doktori fokozattal rendelkező személy a későbbiekben idegen nyelven is tudjon olvasni, publikálni. A második év végén jelenik meg a komplex vizsga, aminek a része a doktori szigorlat. Ez egy tantárgyi vizsga a főtárgyból – amiben kutat, amiből a disszertációját írja a hallgató –, illetve egy választott melléktárgyból is vizsgáznia kell. 45 perces ez a szigorlat, melynek eredménye beleszámít a diploma végső eredményébe. A komplex vizsga másik fele az, hogy a hallgató prezentálja a disszertáció aktuális állását. A hallgató itt elmondja, hogyan épül fel a kutatómunkája, melyek azok a területek, ahol már előre jutott, és miként osztotta be a hátralévő időt. A bizottság ez alapján a beszámoló alapján dönti el, hogy a hallgató képes lesz-e a következő két évben benyújtani egy kész disszertációt. Ezen a ponton kényszeríti az új oktatási törvény a doktoranduszt arra, hogy komolyan vegye a doktori iskolát, mert akit úgy ítél meg a bizottság, hogy nem tudja megírni a disszertációt az elvárt időn belül, azt elbocsátják. A szigorlati részből lehet pótvizsgát tenni, de ha a második részét nem abszolválja valaki, akkor sajnos nem folytathatja a képzést.

Idén a Hittudományi Doktori Iskolában elbúcsúztunk egy hallgatótól. Az elbocsátott diákok természetesen jelentkezhetnek majd újra a képzésbe mint egyéni felkészülők és a már megszerzett krediteket felhasználhatják. Eddig is volt egyéni felkészülési mód, tulajdonképpen ez módosult arra,

hogy a komplex vizsgára állással tud belépni a rendszerbe az egyéni felkészülő. Tehát a szigorlatot neki is le kell tenni, ő csak az első két évet tudja „kikerülni”. A törvény előírja, hogy a téma-vezetőnek legalább egy évet kell együtt dolgoznia a hallgatókkal. Tehát a komplex vizsga után, ha elkezdik az együttműködést, akkor is leghamarabb egy éven belül adhatja be a doktorandusz a kész disszertációt.

Mi történik a disszertáció leadása után?

Amikor valaki elkészül a disszertációval és a témavezető oktató is úgy ítéli meg, hogy a dolgozat védhető, akkor kerül sor a műhelyvitára. Erre a vitára különböző szakembereket kérnek fel – intézményen belülről és kívülről is –, akik elolvassák a dolgozatot, majd az előre meghirdetett, nyilvános beszélgetésen elmondják a véleményüket. Ez azért jó, mert így az esetleges plágiumgyanúkra fény derülhet, és a hallgatónak még van lehetősége az esetleges formai, tartalmi vagy stilisztikai hibákat javítani az igazi megmérettetés előtt. A műhelyvita után leghamarabb 60 napon belül adható le a kész kutatói munka a védésre, tehát még két hónapot mindenképpen kell dolgozni a dolgozaton azoknak a szempontoknak megfelelően, amiket a műhelyvitán elmondtak.

A műhelyvita javításai után a témavezető oktatónak alá kell írnia egy nyilatkozatot, hogy a hallgató védésre állhat, ezután kijelölik az opponenseket, akik hivatalos bírálatot írnak a dolgozatról. A beérkezett értékelések után tűzik ki a védés időpontját, ahol az opponensek nyilvánosan is előadják a véleményüket. A hallgató felel ezekre, a hallgatóság és a bizottság további kérdéseket tehetnek fel, és ez alapján dől el, hogy a szigorlattal együtt milyenre értékelik a hallgató munkáját.

Milyen alapkövetelményei vannak egy doktori disszertációnak?

320 000 – 420 000 karakter hosszúságú doktori dolgozatot kell írni, ami nem kevés, de figyelni kell a felső határra is, mivel a doktorálásért fizetni kell egy meghatározott díjat, és ha valaki túllő a célon és végül nem csökkent a karakterek, oldalak számán, akkor a szabályzat szerint a doktorálás díja emelkedik. Emellett fontos, hogy a disszertáció a tudományos munkák stílusában készüljön: legyen szabatos, visszafogott, nem terjengős, nem költői és ne legyen tele érzelemdús jelzőkkel. Persze egy idő után mindenki kialakít egy rá jellemző sajátos stílust, de itt meg kell maradni egy kicsit a szárazabb stílus mellett. A tudományos stílushoz tartozik, hogy minden olyan gondolatot, ami nem a doktorandusz saját fejéből származik, azt jelezni kell, erre szolgálnak a lábjegyzetek. Nem szabad elfelejteni ezeket a hivatkozásokat, különben plágiummal is gyanúsíthatják az illetőt.

Van lehetőség nem magyar nyelvű disszertáció leadására?

Van, csak többbe kerül. Ezen belül is két út van: idegen nyelven írja a disszertációt, de a védés magyar nyelvű, míg a másik opcióban a védés is idegen nyelven történik. Ez bonyolultabb, nem tudja mindenki ellátni az ehhez kapcsolódó opponensi feladatot, ezért ez magasabb költséggel jár.

Kinek érdemes jelentkezni?

Annak, aki szeretne is valamit kezdeni a tudományos munkával, szeretne például főiskolán, egyetemen tanítani. Most már nem olyan egyszerű a képzés, hiszen az új rendszerrel kiküszöbölték azt, hogy csak a két betű miatt jelentkezzen valaki, ezen hallgatók ugyanis legkésőbb a komplex vizsgánál kiesnek. Természetesen egyéni ambíciókról szól a doktori iskola, de azért az elhivatottságról is, mert akár nappali képzésen, akár munka mellett, vagy önköltséggel végzi el valaki, azért ez nem könnyű.

A doktori iskola tehát várja a jövőbeni oktatókat, kutatókat, akik eléggé céltudatosnak, elhivatottnak érzik magukat arra, hogy a saját szakterületükön olyan tudományos munkát végezzenek, amivel a tudományterületüknek, az országunknak, vagy az egyházunknak javára vannak!

Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Ezt a doktori képzést azoknak ajánljuk, akik az állam- és jogtudományok tudományágban PhD fokozatot szeretnének szerezni. Nyolc szemeszteren keresztül korszerű ismeretek elsajátítására, a tanulmányok során konferenciákon való részvételre, továbbá az egyetemi oktatásba való bekapcsolódásra is lehetőség nyílik. A doktoranduszok a szervezett tanulmányokkal párhuzamosan elkezdik kutatómunkájukat, az egyéni kutató munkát témavezető segíti.

További információ: www.jdi.kre.hu

Történelemtudományi Doktori Iskola

A Történelemtudományi Doktori Iskola (PhD) képzés témakínálata, vizsgálódási területe a nemzetközi összefüggésekben elhelyezett 18-20. századi magyar történelem társadalom-, politika- és hadtörténetét öleli fel. A korszakhatáron belül választható témák Mária Terézia királynő uralkodásától a Kádár- korszak közepéig a magyar társadalom számos nemzetközi, katonai, illetve belpolitikai konfliktusait hivatottak feldolgozni.

További információ: www.kre.hu/tdi/

Hittudományi Doktori Iskola

Mivel maga a hittudomány igen szerteágazó, a nyelvészet, történelem, irodalom, retorika, pszichológia, pedagógia területeit is részben felöleli, a doktori iskola által választott „Credo et cogito” jelmondat a hit és a tudomány összetartozását kívánja megjelölni. A képzésre okleveles teológus-elkész, okleveles teológus, protestáns teológus, okleveles hittanár-nevelőtanár szakképzettséggel, vallástanári oklevéllel, illetve az ezeknek megfelelő korábbi egyetemi szintű képzésben szerzett oklevéllel lehet jelentkezni.

További információ: www.kre.hu/htk

Doktorandusz Önkormányzat:

Elnök: dr. Farkas György Tamás
Alelnök: Rapali Vivien
További információ: dok@kre.hu

KRE-Dit

A KRE-Dit a Károli Gáspár Református Egyetem Doktorandusz Önkormányzatának (KRE-DOK) online tudományos folyóirata. Az oldal publikációs portálként lehetőséget biztosít a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) doktorandusz hallgatóinak arra, hogy tanulmányaikat egy lektorált, online folyóiratban is közzétehessek.

Honlap: www.kre-dit.hu

„Eldöntöttem, hogy nem akarok meghalni” – egy nap a ráckeresztúri Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Drogtérapiás Otthonában

Nagyon nehéz objektív beszámolót írni egy drogtérapiás otthonról. Az ember fejében az olvasmány, illetve filmes élményeiből összeáll egy kép: egy nyomasztó hangulatú, sötét és szigorú hely, ahol nyoma sincs derűnek és barátságos légkörnek. Ráckeresztúron pedig pont az ellenkezőjével találkozunk: barátságos épület, mosolygós terapeuták és örömmel gyógyuló, a szer fogásából szépen lassan kiszabaduló emberek szemének csillogása fogad minket. A Magyar Református Egyház által fenntartott ráckeresztúri Fiatalokrák Drogtérapiás Otthonában jártunk.

Belépésünkkor egy szimpatikus fiatal srác, Szilveszter mutatkozik be, aki a körbevezetés előtt mond pár szót magáról. Közel húsz évig a drog fogságában töltötte mindennapjait, az utolsó időben pedig annyira megromlott a családjával a viszonya, hogy utcára kényszerült, és a Városliget egyik pingpong asztala alatt aludt másfél évig Ráckeresztúr előtt. Amikor bekerült Ráckeresztúrra, egy csapásra változott meg minden körülötte: közösségbe került, egy olyan közösségbe, ahol a kölcsönös elfogadás és a saját, illetve egymás épülésének segítése adja az alappilléreket.

Legelőször egy közösségi terembe megyünk, ahol a csoportfoglalkozások zajlanak. Minden reggel és este is van napindító és záró alkalom, míg a reggeli találkozó ebben a teremben, addig az esti a kápolnában zajlik. A terem falán egy idézet áll: “Mindenkinek joga van arra, hogy egyediségét tiszteljük, elismerjük és komolyan vegyük. Azon kell fáradoznunk, hogy ez a meggyőződésünk és beállítottságunk kifejezésre jusson abban, ahogyan egymással bánunk. Az ember méltósága szent és sérthetetlen, független a képességektől és teljesítménytől, betegség és fogyatékoság nem csökkenti azt...” Ez az idézet a von Bodelschwingsche Stiftungen Bethel német diakóniai központ alkotmányából való. Tíz órakor benézünk egy művészetterápiás foglalkozásra. A feladat abból áll, hogy a srácoknak egy hatalmas rajzlapra kell megfesteniük a saját univerzumaikat temperával, vízfestékkel és zsírkréttával. A foglalkozást tartó hölgy közben elmeséli, hogy sok fontos információt lehet kiszűrni abból, hogy ki milyen színnel dolgozik, és a lap melyik pontjára teszi a hangsúlyt.

A fiúkat három különböző szintre sorolják aszerint, hogy a beérkezésükhöz képest hol tartanak a gyógyuláshoz vezető úton. A szintlépő vizsgát délután kettőkor a másodikon tartják. A vizgázónak fel kell tudnia sorolni három jó és rossz tulajdonságát. Hiszen ez banális- mondhatnánk. A tudatmódosító szerek viszont olyannyira közömbössé teszik az embert, hogy egy idő után a szer használója nem tudja eldönteni, hogy mi a különbség jó és rossz között, és azt sem érzékeli, hogy a saját tulajdonságai közül melyiket, hova kell sorolni. „Hogyan képzeled el az életedet egy, négy, illetve tíz év múlva?” – hangzik el a mentor kérdése. A jövőképre nagy szükség van odabent, hiszen a bentlakók abból táplálkoznak a gyógyulás ideje alatt és majd idekint is. A vizgázónak van jövőképe, úgyhogy a feladat sikeresnek bizonyul.

A fiúk délutánja szabad, úgyhogy kötetlenül beszélgethetünk velük. Felmerül a kérdés, hogy mi vagy ki juttathatja ide az embert? Teljesen eltérőek a válaszok. Van, aki kilátástalan anyagi körülményekben látta a saját életének lecsúszását, de olyan is akad, aki pont a szülei által biztosított túlságos jólétet látta problémának. A záró csoportfoglalkozás következik: mindenkinek el kell mondania, hogy milyen volt a napja. Hogyan ébredt, milyen módon változtak a hangulatai a nap folyamán, és milyen érzésekkel zárja azt. A sorban egyszer csak egy feltűnően jó kiállítású fiúhoz érünk. Bence csak meg szeretne volna köszönni az áhitatot Matyi bá'-nak- ahogy ők szólítják a mentort- és hozzáteszi: eldöntöttem, hogy nem akarok meghalni!

Csodálatos emberek egytől-egyik, akik saját hibájukból vagy épp önhibájuktól függetlenül egy olyan mókuserékbe keveredtek, amiből csak nagyon kevesen találják meg a kiutat. Nekik Isten megmutatta, hogy merre kell menniük a ráckeresztúri intézményen és az ott dolgozó embereken keresztül. Jó úton járnak, jó Vezetővel.

Hitvallás a zene erejével

Pitti Katalin operaénekes, Liszt Ferenc-díjas Érdemes Művész hangján református dallamok csendültek fel a Balatonalmádi Református Gyülekezet templomában az Előadások az Isten garázsában sorozat 10. alkalmán. A művésznő évek óta ad templomkoncerteket, járja a templomokat meghívott zenészeivel. Ez alkalomból október 5-én Pálmai Árpád egyházzenezzsel, Hegedűs Valér orgonaművésszel és a Tabulatúra Régizene Együttessel együtt lépett közönség elé. A koncert után hitvallásáról kérdeztük a művésznőt.

Miért fontos, hogy templomban gyakorolja művészetét? Mi a célja ezekkel a koncertekkel?

Eleinte, mikor fiatalabb koromban felkértek templomi koncertre, akkor is boldogan vállaltam, mert mindig a felfelé emelkedést hozta számomra. Ahogy időszodom, legszívesebben a templomi szolgálatot jelentő koncerteken énekelek, ahol ilyen-olyan tematikával az év liturgikus folyamatához illeszkedik a repertoár. Egyre több és gazdagabb anyagom van, amit már évtizedek óta gyűjtögetek.

Nagyon nagy vágyam volt, hogy a klasszikus zeneszerzők által megírt imádságokhoz tegyük oda a népit is. A Nemzeti Kulturális Alap támogatott egy CD-t Hogy bemehessünk Betlehembe címmel és egy másikat, ami Pálmai Árpáddal közös munkánk, az Anyát édes fiával címmel, ami az Ómagyar Mária Siralom egyik sora. A mai világban a kereszténységünk vagy keresztényiségünk, a hitünk, a vallásunk gyakorlása számomra egyre fontosabb. Nekem létszükségem, hogy eljöjjenek szentmisére. Minden napomat ezzel kezdem és fejezem be. Rájöttem, hogy az életben nagyon sok esetben csak a Teremtő Istennel együtt

tudunk bármit is csinálni. Bármilyen színpadi lét, az élet minden dolga gyakorlatilag csak vele működik. Amikor pedig az ember olyan helyzetekbe kerül, ahol istentelenség van, akkor nagyon rosszul érzi magát, azonban ilyenkor is helyt kell állnia és hatalmas erőket kell megmozdítania magában, mert templomot lehet bárhol csinálni, ahhoz nem kell feltétlenül templomban lenni.

Szakraális programokat szoktam kultúrházakban is tartani, ugyanis az előadóestjeimbe mindig belevarázsolok hitbéli dolgokat is, mert arra is szükség van. A végén éneklünk operettet is, de szeretem a komoly, értékes dolgokra felhívni az emberek figyelmét. Ezt könnyű gyakorolni, amikor egy templomban gyűlünk össze, mert aki ide eljön, az vagy vágyik rá, vagy keresi, vagy benne él. Ha hirtelen megáll az útó egy vers, imádság, ária, bűnbánati ima, nagy ívű Salve Regina, vagy Ave Maria hallatán, azután otthon el fog gondolkodni, mert tőlem hallotta. Azt gondolja, hogyha ez a nő ezen elgondolkodik, neki fontos, akkor hátha nekem is fontos lehet. Nagyon leegyszerűsítve, ez van bennem, és hiányérzetem van, amikor mondjuk csak operettre kérnek. Egy operettműsorban szerkesztett alapra éneklek, egymás után jövünk, öltöztetés-éneklés és csak egy egész picit, vékony szegletét mutatom meg a repertoáromnak és a lelkemnek. Sajnálom, ha nem tudom a másik oldalt is megmutatni.

Egyszer úgy definiálta az éneklést, mint a lélek tudatos átadását a Mindenhatónak. Önnek hogyan segít a zene a hitében, Istennel való kapcsolatában?

Ha nem énekelnék, már régen nem élnék. Ez egészen biztos. Hálát adok a Jóistennek, amiért adta ezt az ajándékot, az énekhangon át való kifejeződést. Kicsi lánykorom óta mindig verset mondtam, énekeltem. Diákeveimben szavalóversenyeket és énekversenyeket nyertem országos szinten, így kerültem végül is a pálya közelébe: egy zsűritag kérdezte, hogy lehet az, hogy még mindig nem tanulok énektanárnál. Így adta oda nekem egy hölgynek a telefonszámát, címét, nevét, és el is mentünk Sík Olga nénihez, aki sajnos már nem él. Ő lett az első ének tanár-nénim. Harmadikos gimnazista korom végén, májusban anyukámmal elmentünk hozzá és azt mondta, hogy szép hangom van, de hogy ebből mi lesz, az azon múlik, hogy mennyi akarat-erőm van. Kérdezte, hogy a szolfézzsal hogyan állok. Mondtam, sehog, mert a gimnáziumban a tanár úr mindent hallás után tanított nekem, így nyertem versenyeket. Ezután egész nyáron szolfézs és edzés váltották egymást, mert vívni is jártam.

Felvettek a Bartók Béla Zeneművészeti Konzervatóriumba, de inntól kezdve nem volt könnyű utam, mert édesapám soha sem örült annak, hogy erre a pályára indulok. „Mi lesz veled,

fiam? Hogy mész te egyetemre?” Mondtam, hogy „Édesapám, én majd a Zeneakadémiára szeretnék, ha egyszer oda eljutok.” A konzervatórium utolsó két évét, a 3-4. osztályt egy év alatt végeztem el, és ott is sorra versenyeket nyertem. Már várták, hogy jelentkezsek a Zeneakadémiára, amit aztán 5 év alatt elvégeztem, mert a három év ének tanszak után külön kellett felvételizni az opera tanszakra, ahova szintén elsőre felvettek. Mondhatom azt, hogy ilyen szempontból a Jóisten kegyeltje vagyok. Eljutottam oda, hogy azt, amit a Jóistentől kaptam, amiért nagyon sokat áldoztam, senki más nem határozhatja meg, hogy mikor, hogyan és miért csinálom. Boldogan csinálom, szolgálatnak tartom, fontosnak tartom. Amíg tudom, ezt csinálom. Amíg hívnak, menni fogok.

Sokan elmennek az országból külföldre dolgozni, de hazájuktól távol csak kevesen válnak sikeressé szakmájukban. Mit üzen a fiatal nemzedéknek, különösen azon tehetséges fiataljainknak, akik nem találják a helyüket?

Nagyon sajnálom őket, de mindenkit sajnálom, aki elmegy. Lehet, hogy nagyon sokan nem fognak örülni annak, amit most mondok, ugyanis itt kell megtalálni a te dolgodat, a helyedet. Lehet, hogy sokszor keserves és padlófogások sorozatából jut el oda az ember, hogy felfogja, mi is a dolga. Nem biztos, hogy az, amit elképzelt, mert a Jóisten jobban tudja. Mindent jobban tud nálunk, csak mi annyira gyorsan akarjuk és azt gondoljuk, hogy okosak vagyunk. Akkor kapunk egy pofont, térdre rogyunk, ahonnan kicsit más-képp látjuk a világot. Akik el vannak szállva maguktól, azok számára kérem Istentől, hogy adjon nekik egy jó kis padlófogást, hogy végre ember lehessen belőlük. Ezt jó szándékból teszem, hogy a lényeges dolgokkal tudjanak foglalkozni. Azokat a tulajdonságokat, amiket a Jóisten adott, rengeteg szorgalmas munkával gyúrd ki, hogy nagy dolgokra legyél képes. A tehetség önmagában nulla, ha nincs hozzá tudás, amit nem elég egyszer elérni és úgy maradni, mert akkor zuhansz vissza, és a tehetséged megint jajgatni fog, mert a tudás hiányzik. A tudást mindig pallérozni kell és melegen tartani, hogy újabb utat mutasson. Elindultál az úton, elértél egy állomásra, és abból az állomásból jön a következő, majd abból az azután következő és az elsőől nem lehet egyből a harmadikhoz ugrani. Keserves, hosszú, szisztematikus munka eredménye egy út, amely közben örömteli is. A szeretet, a szerelem is nagyon sok fájdalommal jár, de akkor igazi. Ebbe a hazaszeretet is beletartozik. Nem véletlen születünk erre a földre, erre a kis Magyarországra. Ennek az országnak az energiái, földje, éghajlata, fái és az összes mindensége van a szüleinben és bennünk is őseink óta. Ezt kell tovább vinnünk, mert ez született dolog. Nem lehet megtagadni. Lehet más a véleményem, de kifele zárni, védeni kell, nem elárulni a saját hazámat.

A mai ifjú generáció egészen más kihívásokkal szembesül. Könnyebbnek vagy nehezebbnek látja a helyzetüket?

Nagyon nehéz nekik. Nem biztos, hogy ott keresik a tudást, ahol meg is találják. Az ember ifjú korában egy csomó mindent nem

tud, de tanul. A Jóisten olyan embereket küld az utadba, akik fontosak lesznek számodra, akiktől tanulsz, és akik tanulnak tőled. Ezáltal kerülsz egy másik emberrel, csoportokkal kapcsolatba. Hálát adok a Jóistennek, hogy hivatásomból kifolyólag annyi nagyszerű emberrel találkozom, akiket becsülök, és akik becsülik az én munkámat is.

Ön miért tartja fontosnak, hogy itthon hasznosítsa Istentől kapott tehetségét?

Nekem itt van dolgom, ebben a hazában. Ezt nagyon jól tudom. Bármikor, amikor külföldön voltam, nagyon vártam, hogy hazajöjjenek, hiszen nekem itt van dolgom. Szívesen elmegyek megmutatni magam, hogy milyen keményen dolgozom, hogy „mi ezek vagyunk”. Akárhova elmentem a világba, mint a sportolók, nem magamat képviseltem, hanem mindannyiunkat. A sportoló is az egész országnak hoz hírnevet, mivel abban, amit elér, nagyon-nagyon sok munka van a tehetségen túl.

Milyen példaképek voltak hatással Önre a magyar irodalomból és művészetekből?

Nagyon szeretem József Attilát, Adyt, Petőfit, Vörösmartyt, Aranyt, Hamvas Bélát, Reményiket, Márait. Márai szavaival: „Mindig, mindent adjál oda hazádnak. A világnak nincsen semmiféle értelme számodra hazád nélkül. Ne várj jót a hazától, s ne sopánkodj, ha megbántanak a haza nevében. Mindez érdektelen. Egyáltalán, semmit ne várj hazádtól. Csak adjál azt, ami legjobban életedben. Ez a legfelsőbb parancs. Bitang, aki ezt a parancsot nem ismeri.” Vagy Petőfinek A magyarok istene, ami után eléneklek Erkeltől A honfi imáját, amitől leszakad az ég. Kész. Én így nevelek. Szeretném az embereket így felrázni, hogy a legtisztább, legőszibb érzésekre figyeljenek oda önmagukban.

My experience at Károli Gáspár University has exceeded my greatest hope of what this semester would be

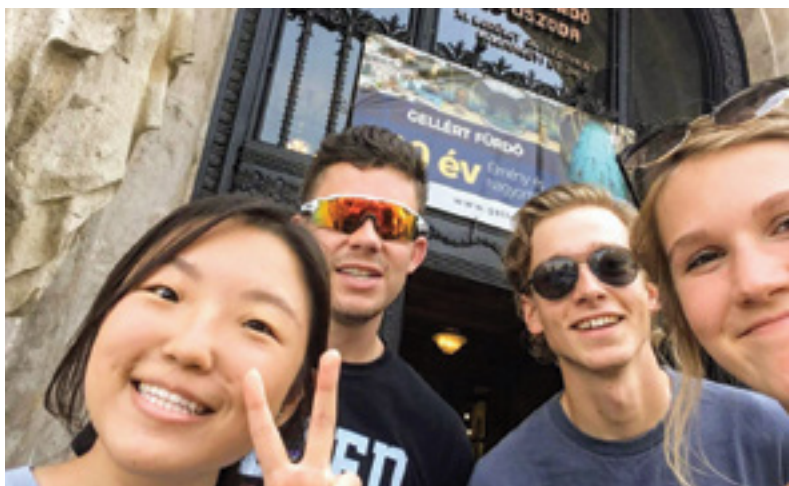
A group of students from Calvin College (Grand Rapids, Michigan, USA) spends the Autumn Semester at Károli every year. Four students from the current Calvin College exchange group share their experiences about studying at our university.

"When I am back in the United States, and people ask me about my time at Károli Gáspár, two things that may come to mind will be the engaging professors, and the "buddy" system. I've had good experiences with both, and I would go so far as to say that these have been defining features of my time at Károli Gáspár.

The professors have been highly engaging, and eager to help the students. I'm taking a Hungarian class (beginner level) and the professor begins each class by asking us if we have any questions; if we've seen anything we don't understand, or have heard something we need translated. It's been a good way to not only help us with the Hungarian, but also to help us acclimate to our time in Budapest.

When I and the other students on my program arrived in Budapest, we were assigned "buddies" by KRE. These "buddies" are Hungarian students at KRE who are able to help us out with various things we might struggle with, as well as show us around a little. We've had student buddies who have helped us with filling out our residency permits (which would have been *really* hard on our own), and who went with us to the immigration offices, to taking us out for tea and coffee, including to a tea house located in a basement of a building I had walked by several times, but would never have noticed had it not been for my buddy at KRE who took me there.

Budapest has been interesting. I've gotten to know my way around the city a little bit; I've come to know the public transportation here better than I know the public transportation in my own hometown in the US. But if friends and family back at home aren't that interested in the exact metro routes I took, I'll tell them about the experiences I had with engaging professors, and the Hungarian buddies."

Samuel Poortenga

"Studying at Károli Gáspár has been an amazing experience so far this semester. I had very little knowledge coming into this semester in Hungary what it would be like, but I knew it was going to be a fantastic learning experience.

It started with giving a try at the Hungarian language. My peers and I had a great opportunity to learn some beginner Hungarian through a two-week intensive course. It was, by far, the most difficult language I have ever tried learning, but I enjoyed the experience-based approach we took. Many times, after class I would have the opportunity to practice and apply some of the simple phrases we learned such as "Good morning" or "thank you." For one of our tests in the class, we had to go to a market and order fruits and vegetables. It was so rewarding to be able to order something in a different language and actually be understood.

In general, all the classes I have been able to take at Károli Gáspár have been extremely rewarding. Relatively small class sizes have helped make space for good conversation, while unique and culturally significant subject matters like learning about the holocaust through literature have made my classes a meaningful and engaging experience.

As the semester has moved on, I have fallen in love with the location of my different classes at Károli Gáspár. Budapest has many wonderful places, but two of my classes are located right in the middle of downtown near Kálvin Square. This area is an amazing space to grab food before class, do homework, or just hang out at one of the many coffee shops. My peers and I have really enjoyed getting acquainted with the *city life*.

For anyone who is considering a semester abroad, I would whole-heartedly suggest going to Budapest and studying at Károli Gáspár University."

David van Dokkumburg

"Before coming to Hungary, I had no idea what to expect or how to prepare. Hungary was a country whose culture was foreign to me and I knew very little about this region of the world. However, when I saw the Danube River lit up late that night, I knew in an instant that I would love it here.

Károli Gáspár has done a great job of walking alongside my classmates and I from Calvin College as we learn to live and dwell in Budapest. They have calmed any nerves and have continued to make Budapest feel more like home. Károli Gáspár made sure to introduce my classmates and I to the city through the help of the buddy system. This accommodation was the most impactful and helpful tool that Károli provided us. Many of my classmates continue to keep in touch with their buddy. They go out to coffee with them or text them whenever they have questions. This system has helped my classmates and I feel supported and has been a great way to meet Hungarian students of our age.

I have also appreciated how much Károli has allowed and encouraged us to share our culture through different events and opportunities. One event that I cherished greatly was the international university presentations that took place during training week. It meant so much for us to share a part of our home with others. *I believe that understanding other cultures is important because it helps to widen perspectives and break stereotypes. So, it meant a lot that Károli wanted to better understand our home university and culture.*

Overall, I have really enjoyed studying abroad at Károli Gáspár. It has been a great experience getting to know Hungarian students and being taught by such passionate professors. Károli has helped to enhance my experience living in Budapest."

Elise Ryskamp

"I decided to study at Károli Gáspár University because so many professors and students at Calvin spoke so highly of it. Some even dared to say it was the best program offered at Calvin College. Thus far, my experience at Károli Gáspár has exceeded my greatest hope of what this semester would be.

One thing I love about Calvin College is the intriguing, engaging classes; and I was pleasantly surprised to find a class that was equally as exceptional as a Calvin class at Károli Gáspár. My class calls us to read our texts carefully, respond thoughtfully, and take part in lively discussions.

Károli Gáspár also set each of us up with a buddy to help us with registering for classes, finding where things are, getting us through the residency permit process, navigating the school and Budapest, and helping us with anything we could possibly need. They are like our Hungarian guardian angels. Not only this, they are immediate friends we can rely on and have fun with. A buddy of one of my friends is in one of my classes.

The school as a whole always looks for ways to reach out and make us feel welcomed. They put special programs on for international students that are fun, informational, and good for building community. At the beginning of the semester, we all presented on different aspects of Hungarian culture. It was a great way to get to know other international students, learn about Hungary, and have fun! The school had a midterm party for the Calvin students, which is just another example of how the school strives to help us feel welcomed."

Katie Munshaw

Jól készítsétek útját, a Vendég már közel...

Nehezen találunk olyan embert, akit advent időszaka ne ragadna magával, ne készítené csendességre, békességre és várakozásra. Márai Sándor így ír az ünnepről: „Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejsz el mindent, figyelj az ünnepre.”

Megkértünk néhány Károlis hallgatót, hogy foglalják össze, számukra mit jelent advent ünnepe:

Mikor advent első vasárnapja elérkezik, akkor nem csupán a vizsgákra, a félév befejezésére gondolok, hanem a szívemet is elkezdem felkészíteni az ünnepekre. Mint keresztyén iskolába járó ember, természetesen nekem is eszembe jut Jézus születése, és az ezzel kapcsolatos hagyományok, valamint maga a karácsony, ami a szeretetről szól. Ezekkel az érzelmekkel állok elébe az adventi ünnepeknek, és nagyon várom, hogy egy szeretetteljes ünnepet élhessek át a családommal, a barátaimmal és a párommal.

Ökrös Réka, jogi felsőoktatási szakképzés, II. évfolyam

Az advent számomra mindig a tél kezdetét jelenti. Mikor az idő hidegebbé válik, előkerülnek a vastag kabátok, sapkák, de a színek és a fények, melyek beborítják ilyenkor a várost, melegséget árasztanak. Elkezdődik a készülődés az egyik legszebb keresztyén ünnepre. Az emberek megkezdik az ajándékok beszerzését az adventi vásárokon, miközben meleg teával, kürtöskaláccsal és sült gesztenyével melegítik fel magukat. Otthon a mézeskalács-készítés közelebb hozza a családtagokat egymáshoz. Az adventi koszorú gyertyái egyre nagyobb fényt árasztanak, és minden egyes gyertya meggyújtásával erősödik a szeretet, amely átöleli a karácsonyt.

Fekete Nikolett, kommunikáció- és médiatudomány BA, II. évfolyam

Számomra az advent nem pusztán a gyertyás koszorúkat jelenti, hanem azt a lelki készülődést, ami nagyon szükséges a mai világban. Lelki készülődés alatt azt értem, hogy nem pusztán ajándékvásárlásról van szó, ami fontos szeretteink számára, hanem mi a legnagyobb ajándékokra készülünk. Arra, hogy a mi

Urunk, Jézus Krisztus testté és láthatóvá lett nekünk, aki addig láthatatlan volt. Továbbá egyetérték azzal, aki azt mondta, hogy az advent egy egész életen át tart, hiszen mi nemcsak születésnapra gondolunk, hanem második visszajövetelre is. Épp ezért tartom fontosnak azt, hogy egész évben mindig gondoljunk arra, hogy mit adott ajándékba nekünk a mi Urunk. Nem csak földi dolgokat, amiket látunk, hanem azt is, amit nem látunk fizikai szemünkkel: az életét értünk, és helyettünk.

Gál Balázs, teológia, III. évfolyam

Az adventi időszak a várakozás időszaka, de számomra ennél többet jelent: a lélek és a test felkészítését a közelgő ünnepekre. Ilyenkor nagyobb mértékben gyakorlom a türelmet, a kegyelmet, és igyekszem megtölteni a lehető legtöbb jóssággal a hétköznapijaimat. Minden napom egy külön rituálé, ami az adventi kalendárium kinyitásával kezdődik, és a nap végén egy összegzéssel zárul. Tényleg fontosnak tartom, hogy ilyen módon is készüljünk a karácsonyra. Nem csupán az ajándékok megvásárlása fontos, hanem az is, hogy valamiféle pozitív odafordulással közeledjek a barátaimhoz, családomhoz. Ha az év többi napján nem is tudunk ennek elegendő figyelmet szentelni, a „szeretet ünnepének” közeledtével nem túlzó elvárás ez magunktól. Kíváncsi vagyok, hogy mindenkinek sikerüljön a szívét advent köntösébe öltöztetni.

Kecskés Máté, tanító BA, II. évfolyam